

MEMO

Aan: Gemeenteraad Woerden
Van: College van burgemeester en wethouder
Opsteller: Rolf Schipper
Kenmerk: D/22/081944
Datum: 1 december 2022

Onderwerp: Reactie op verzoek provincie om meer locaties voor windenergie

Aanleiding: Brief Tussenbalans RES

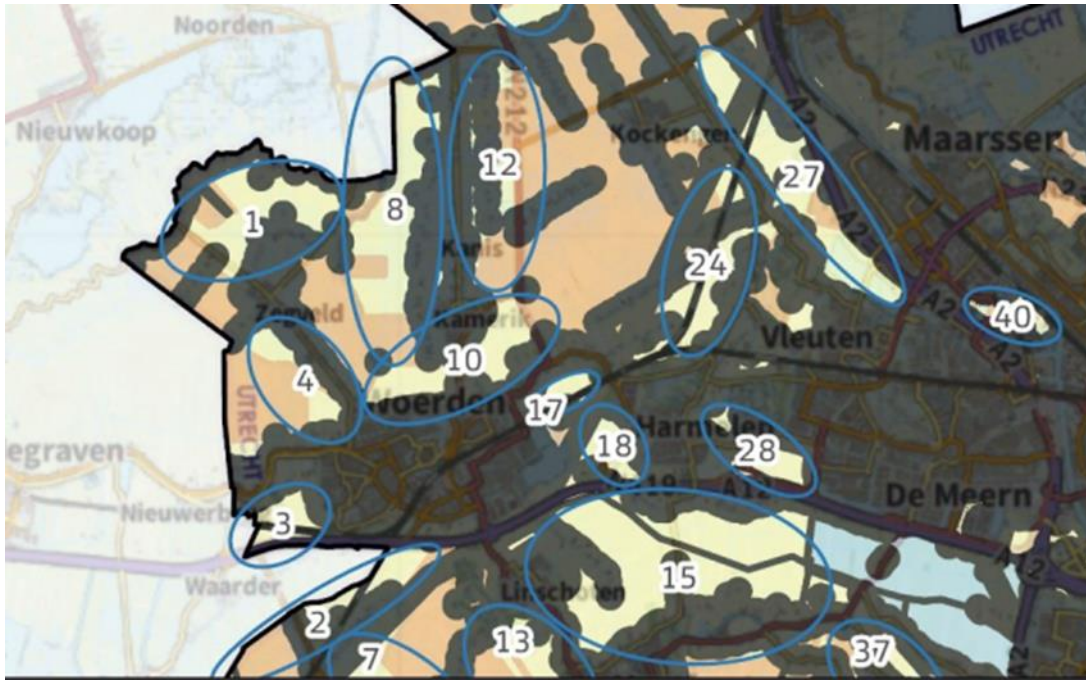
Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de schriftelijke reactie van het college aan de provincie, betreffende hun verzoek om aanvullende locaties voor windenergie.

Aanleiding

De provincie heeft op 6 juli 2022 alle gemeenten gevraagd om voor 1 december 2022 middels een collegebesluit kenbaar te maken hoe zij ruimte kunnen maken voor extra zoekgebieden voor windenergie die zijn te realiseren voor 2030. In haar brief kondigde de provincie aan dat wanneer gemeenten naar inzicht van de provincie onvoldoende extra plannen voor windenergie inbrengen, de provincie zelf een Milieu Effect Rapportage (plan-MER) zal laten opstellen om te onderzoeken welke extra locaties in de provincie geschikt zijn voor windturbines. Vervolgens zal de provincie, als gemeenten weigeren mee te werken, middels een provinciaal inpassingsplan zelf extra zoekgebieden voor windenergie aanwijzen. Zie bijgevoegde brief van de provincie van 6 juli 2022.

In een verkennend onderzoek heeft de provincie elf locaties in Woerden aangemerkt als mogelijk geschikt voor windenergie (zie figuur 1).

Figuur 1: Eerste inventarisatie in opdracht van de provincie Utrecht met mogelijke locaties voor windenergie. Elf locaties liggen in de gemeente Woerden, te weten: 1, 3, 4, 8, 10, 12, 15, 17, 18, 24 en 28.

Achtergrond

In 2021 heeft uw gemeenteraad de kaders vastgesteld voor de opwek van grootschalige energie. Daar is de opgave tot 2030 vastgesteld, met de opdracht aan het college om voor windenergie de gebieden Barwoutswaarder en Reijerscop te vergelijken. Met het afwegingskader heeft uw raad toen ook zoekgebieden benoemd die meer onderzoek vergen ten behoeve van de opgave na 2030. Waarbij het onderzoek wel uitgevoerd wordt voor 2030. De grootte van de opgave na 2030 is nog niet vastgesteld.

De reactie van het college aan de provincie gaat uit van deze bestaande raadsbesluiten.

Reactie college Woerden

Met bijgevoegde brief als antwoord aan de provincie beoogt het college:

- zelf de regie te houden over de realisering van windenergie in de gemeente;
- de provincie ertoe te bewegen zich te houden aan de gebieden die in het Afwegingskader Duurzame Energie van Woerden zijn aangemerkt als mogelijkheid voor de realisatie van grootschalige windenergie, te weten Barwoutswaarder, Reijerscop en langs de provinciale weg N-212. Het college vraagt de provincie om gebieden die door Woerden zijn uitgesloten voor windenergie niet verder te onderzoeken of aan te wijzen voor windenergie.
- te voorkomen dat het provinciale onderzoek leidt tot vertraging in de realisatie van 38-44 GWh aan windenergie in Woerden in de periode tot 2030, zoals vastgelegd in het Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energie;
- kosten te besparen door de provincie de mogelijkheid te geven alvast verkennend onderzoek doet naar de (on)mogelijkheden van windenergie in de twee andere gebieden die door de gemeente zijn aangewezen als mogelijke locatie voor

windenergie voor de periode na 2030. Wanneer de gemeenteraad besluit om Reijerscop aan te wijzen als zoekgebied voor de periode tot 2030, dan betreft dit extra provinciale onderzoek alleen nog de gebieden Barwoutswaarder en langs de N-212.

Kanttekening

De provincie zoekt weliswaar de samenwerking op met de gemeente, maar is wel bevoegd om zelf een besluit te nemen over het onderzoeken van mogelijke locaties voor windenergie. Ook is de provincie bevoegd om zelfstandig zo'n locatie aan te wijzen als zoeklocatie voor windenergie, en om via een inpassingsbesluit de plaatsing van windmolens mogelijk te maken.

Financiën

Dit besluit heeft op de korte termijn geen financiële gevolgen.

Als de provincie de twee overige potentiële locaties voor windturbines voor na 2030 meeneemt in een locatieonderzoek middels een plan-MER, dan hoeft Woerden dit onderzoek zelf niet meer uit te voeren. Dit scheelt op de langere termijn kosten.

Bijlagen

- Brief d.d. 6 juli 2022 (D/22/081949) van het college van Gedeputeerde Staten van Utrecht betreffende Tussenbalans RES.
- Brief d.d. 1 december 2022 (D/22/081003) aan het college van Gedeputeerde Staten van Utrecht betreffende Tussenbalans RES, met bijlage Restricties en thematische kaarten (D/21/021587).

College van Gedeputeerde Staten Provincie Utrecht
E-mailadres: secretariaatvanEssen@provincie-utrecht.nl

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
Fax (0348) 42 84 51
gemeentehuis@woerden.nl
www.woerden.nl

Onderwerp:
Tussenbalans RES

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.02
KvK-nummer
50177214
IBAN-nummer
NL41BNGH0285009672

Uw Kenmerk:

Uw brief van: 6 juli 2022
geregistreerd onder nr.: D/22/081949

Datum: 1 december 2022

Documentnr.: D/22/081003
Zaaknr.: Z/22/053528

Behandeld door / doorkiesnummer:
/ 14 0348

Geacht College,

Hierbij ontvangt u onze reactie op uw brief van 6 juli 2022, waarin u vraagt om onze inzet voor het realiseren van voldoende zoekgebieden voor windenergie.

Wij delen met de provincie Utrecht het gevoel van urgentie om de klimaatdoelen te halen. Daarom levert Woerden ook een tastbare bijdrage aan de samenwerking binnen de RES U16. Dat op provinciaal niveau de inzet voor zonne-energie versus windenergie uit balans is, erkennen wij. Om tot een evenwichtige inzet van zon en wind te komen, heeft onze gemeenteraad daarom al in 2021 besloten dat de verhouding in de opwek van zonne-energie en windenergie in Woerden bij benadering 1 op 1 zal zijn.

Woerden

Als een van de weinige gemeenten heeft Woerden haar bod RES-U16 na vaststelling van de RES 1.0 nog verder verhoogd. Dit verhoogde bod is vastgelegd in ons Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energie dat door de gemeenteraad in juli 2021 is vastgesteld. Op dit moment ligt bij de gemeenteraad het voorstel voor om Reijerscop aan te wijzen als zoeklocatie voor windenergie. De raad zal hier naar verwachting eind december of eind januari een besluit over nemen. Mocht de raad uitstel van deze keuze wenselijk vinden, dan nog verwachten wij dat de keuze voor een zoekgebied voor windenergie nog in 2023 wordt gemaakt. We verwachten dat het daarmee mogelijk moet zijn om een windpark voor 2030 aan te kunnen sluiten op het elektriciteitsnet. Ten behoeve van ruimtelijke kwaliteit werken wij samen in de Lopikerwaard. Deze samenwerking zetten we de komende tijd voort.

Planning

De planning voor windenergie in de gemeente Woerden wordt dan als volgt:

2022-2023	Raadsbesluit over zoekgebied voor windenergie.
2023-2024	Gebiedsproces
2024	Uitvoeren Maatschappelijke Tender
2024-2025	Vergunningverleningstraject
2025-2026	Vaststelling omgevingsplan
2027-2029	Realisatie
2028-2050	Exploitatie

Verzoek aan de provincie

Om te komen tot aanwijzing van een zoekgebied voor windenergie conform bovenstaande planning, dienen we het lopende proces op een zorgvuldige manier voort te zetten. Het onderzoeken middels een Milieu Effect Rapportage (MER) van de gebieden Barwoutswaarder en Reijerscop, terwijl de een net is afgefallen, en de ander parallel door de gemeente wordt onderzocht, zal het proces in de gemeente verstoren. Het onderzoeken van additionele zoekgebieden door de provincie voor de periode tot 2030 zal eveneens tot onnodige onrust leiden. Dit kan tot vertraging leiden in het realiseren van windenergie in onze gemeente. Gezien de extra inspanning van Woerden in de vorm van een verhoogde ambitie, en gezien het feit dat we op koers liggen om een windpark voor 2030 operationeel te hebben, vinden we het ook niet redelijk om onze gemeente te vragen om extra windlocaties voor de periode tot 2030 in overweging te nemen.

Wij verzoeken u daarom dringend om alle door u in kaart gebrachte zoekgebieden in de gemeente Woerden niet mee te nemen in een MER, wanneer dit mogelijk zou kunnen leiden tot het opnemen van deze gebieden in een inpassingsplan van de provincie voor zoekgebieden voor windenergie voor de periode tot 2030.

Onderzoeken voor na 2030

In ons afwegingskader hebben wij zelf al een selectie gemaakt van mogelijke zoekgebieden voor windenergie in onze gemeente. Dit zijn de gebieden Barwoutswaarder (gebied 3 op uw kaart), Reijerscop (gebied 15) en langs de provinciale weg N212 (gebied 12). Nadat onze gemeenteraad een keuze heeft gemaakt welk van deze gebieden in de periode tot 2030 als zoekgebied wordt aangewezen, gaan wij akkoord met nader onderzoek naar de twee andere mogelijke locaties voor windenergie in Woerden voor de periode na 2030, onder voorwaarde dat expliciet wordt vastgelegd dat dit nog slechts een verkennend vooronderzoek is voor mogelijkheden voor windenergie voor de periode na 2030. Dit zal Woerden helpen met de lokale besluitvorming over opwek van grootschalige energie na 2030.

Andere gebieden vallen af

In het onderzoek van de provincie zijn elf gebieden in Woerden aangemerkt als mogelijk geschikt voor windenergie. De mogelijkheid voor windenergie in deze gebieden is ook door Woerden reeds onderzocht in het kader van ons Afwegingskader Duurzame Energie. Daaruit komt naar voren dat alleen eerdergenoemde gebieden (3, 12 en 15) mogelijk geschikt zijn voor grootschalige windenergie en de overige acht gebieden (1, 4, 8, 10, 17, 18, 24 en 28) niet. In de bijlage vindt u de onderbouwing van dit besluit. Wij vragen u om kennis te nemen van de ruimtelijke aspecten en andere argumenten waarom deze gebieden niet voor wind in aanmerking komen, en vragen u dan ook om deze gebieden buiten beschouwing te laten bij verder onderzoek - middels een MER of anderszins – naar mogelijke extra locaties voor windenergie voor of na 2030.

Samenwerking

We zullen u op de hoogte houden van de keuze voor een zoekgebied windenergie (voor 2030) door onze gemeenteraad en van de planning en vorderingen van de realisatie van windenergie in onze gemeente. Om de procedures voor de realisatie van windturbines in Woerden zo soepel mogelijk en volgens planning te laten verlopen, rekenen wij op uw begrip en medewerking. Ook ondersteuning die helpt om de realisatie van windenergie op de door de gemeente geselecteerde locaties te realiseren, wordt zoals altijd gewaardeerd. We zien uit naar een vruchtbare samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.H. Brander
gemeentesecretaris

V.J.H. Molkenboer
burgemeester

Bijlage: Restricties en thematische kaarten (D/21/021587)

Bijlage restricties en thematische kaarten

In de bijlage worden verschillende thematische kaarten getoond. Ook wordt een toelichting gegeven over de relatie tussen elk thema en de opwek van duurzame energie.

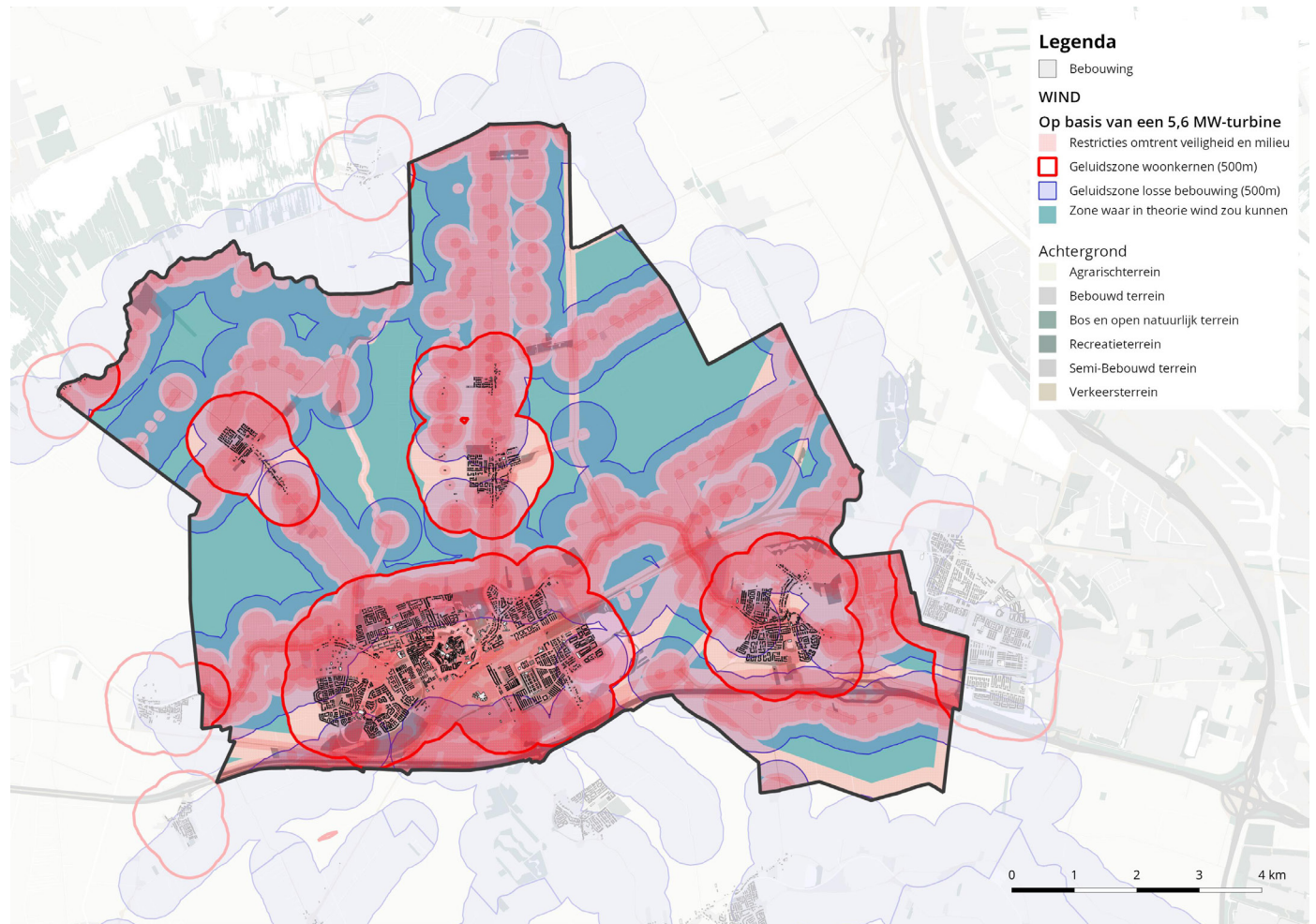
Paragraaf 1 Restricties wind (veiligheid en milieu)

Bij het realiseren van windturbines is het belangrijk dat dit voor de omgeving op een veilige manier gebeurt. Daarom zijn er verschillende afstandsrestricties van kracht bij het realiseren van windturbines. Zo moeten er bepaalde afstanden worden gehouden tussen windturbines en bestaande bebouwing en infrastructuur. Ook in de zones waar potentie gezien wordt voor windenergie (zoals de zone langs de snelweg) moet er rekening worden gehouden met de veiligheidseisen. Deze kaart laat de zones zien waar het door milieu- en veiligheidsrestricties niet mogelijk is om windturbines te realiseren. De voorwaarden zijn echter niet allesomvattend: met bepaalde extra veiligheidsmaatregelen voor de turbine of een ander type turbine kan er soms toch een ontwikkeling plaatsvinden.

In wet- en regelgeving zijn veiligheids- en geluidsnormeringen opgesteld. Deze normeringen bieden de omgeving bescherming tegen onveilige situaties en geluidshinder. In het Handboek Risicozonering Windturbines is beschreven op welke onderwerpen de veiligheids- en geluidsnormeringen betrekking hebben bij het plaatsen van windturbines. Tevens zijn hierin richtlijnen beschreven waarmee deze regels vertaald kunnen worden naar ruimtelijke afstanden ten opzichte van een bron. De rekenregels

bron:
<https://www.regionale-energiestrategie.nl/ondersteuning/analysekaarten+np+res/default.aspx>

Mogelijkheden wind bij geluidsbufter van 500 m

zijn gebaseerd op de afmetingen van de mast en de rotor van de turbine. Bij de berekeningen op de volgende pagina is uitgegaan van een referentieturbine, de Vestas V-150 (zie volgende pagina).

Specificatie woonkernen (geluid)

Richtlijn

Het jaargemiddelde geluidsniveau veroorzaakt door een windturbine of windpark mag niet hoger zijn dan 47 dB Lden op de gevels van geluidsgevoelige objecten. Het is vanwege locatie specifieke factoren niet mogelijk om deze norm te vertalen naar een uniforme afstand. In overleg met NWEA is afgesproken als vuistregel een minimale afstand van 500 meter te hanteren. Deze afstand is gebaseerd op ervaring uit eerdere windprojecten en niet gebaseerd op een strikt onderbouwde regel.

Technische aspecten referentieturbine Vestas v-150

- » Type turbine: 5,6 MW
- » Masthoogte van de turbine: 166 meter
- » Diameter van de rotor: 150 meter

Om geluidshinder door windturbines te minimaliseren heeft de gemeente Woerden in overleg met de GGD besloten om een afstand van minimaal 500m tot alle woningen te hanteren (ook buiten woonkernen). De kaart op de vorige pagina laat zien waar in theorie windturbines gerealiseerd kunnen worden wanneer rekening wordt gehouden met een afstand van 500 meter tussen woningen en windturbines.

Zones waarin deze laag van invloed is:

Volledig:

- » Zone A – stadsrand, Zone G – bebouwing, Zone I – lintbebouwing

Deels:

- » Zone B, C, D, E – open landschap, Zone F – spoorzone, Zone H – snelweg en zone J

¹ Handboek Risicozonering Windturbines, RVO 2014.

² Wind op land/geluidsnormering, RVO 2019.

³ In overeenstemming van expertise van de NWEA, 2019.

⁴ Referentieturbine Vestas v150, na overleg met NWEA.

⁵ Handboek Risicozonering Windturbines, RVO 2014.

Bronnen met hinderzones

Bronobject	Specificatie bronobject	Imapct	Juridische status ⁵	Berekende afstand
Kwetsbare bebouwing	Kwetsbare objecten	Veiligheidsnorm	Activiteitenbesluit	241 m vanaf gevel
Beperkt kwetsbare bebouwing	Beperkt kwetsbare objecten	Veiligheidsnorm	Activiteitenbesluit	75 m vanaf gevel
Wegen	Rijkswegen (A), Spoorwegen(N), Stadsroutes (S)	Veiligheidsnorm	Noodzakelijk voor vergunning (RWS)	75 m vanaf gevel
Spoorwegen	Spoorwegen voor personen of goederenvervoer en lightrailverbindingen	Veiligheidsnorm	Noodzakelijk voor vergunning (ProRail)	83 m vanaf hart spoorbaan
Waterwegen	Vaarwegen	Radarverstoring	Noodzakelijk voor vergunning (RWS)	50 m vanaf rand vaarweg
Risico-inrichting (industrie)	Objecten met een hinderzone (10-6)	Veiligheidsnorm	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	Vastgestelde hinderzone
Buisleidingen	Buisleidingen met gevaarlijke stoffen	Veiligheidsnorm	Advies	241 m vanaf buitenste lijn
Hoogspanningsleidingen	Onder- en bovengrondse hoogspanningsinfrastructuur en geplande hoogspanningstrajecten	Veiligheidsnorm	Advies	241 m vanaf buitenste lijn
Primaire waterkering	Kernzone primaire waterkering (excl. Voorliggende waterkering)	Veiligheidsnorm	Afhankelijk van beheerder	Kernzone 50 m vanaf hartlijn
Laagvlieggebieden	Laagvlieggebied 10 +10A	Hoogtebeperking	Regeling minimum vlieghoogten	Vastgestelde hinderzone
Luchthaven	Civiele en militaire luchthavens	Hoogtebeperking	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	Vastgestelde hinderzone
Losse woonbebouwing	Woningen buiten woonkernen	Geluidsnorm	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	300 m vanaf gevel
Woonkernen	Aaneengesloten woningen binnen een woonkern	Geluidsnorm	Bij ruimtelijke besluitvorming windturbines	500 m vanaf gevel

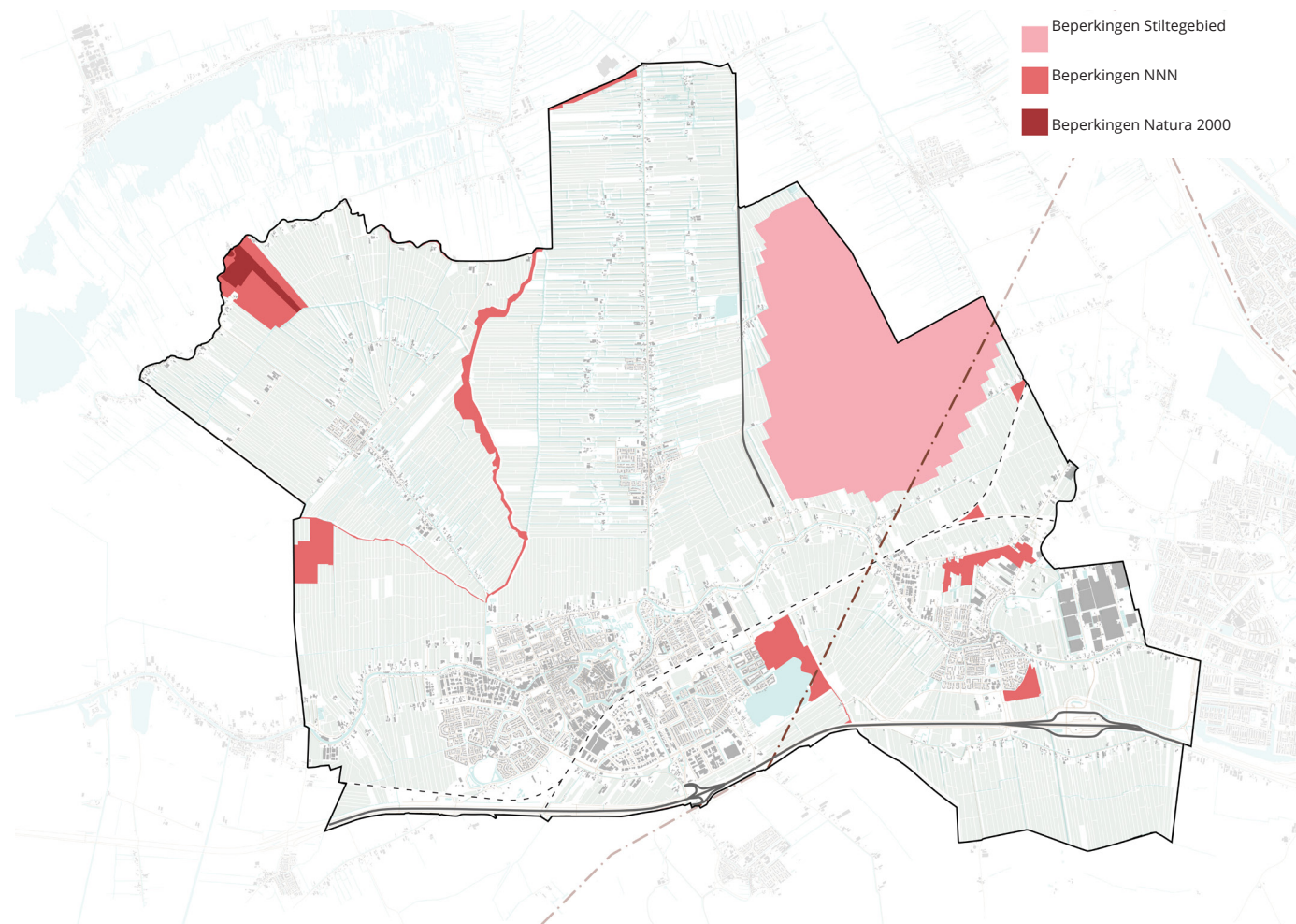

Paragraaf 2 Toetsingsvlakken wind

Naast regelgeving omtrent veiligheid en milieu kunnen in lokaal of provinciaal beleid regels zijn opgenomen die de opwek van windenergie in bepaalde gebieden niet toestaan. Zo zijn er in Nederland bijvoorbeeld beschermde natuur-, stilte- en cultuurhistorisch waardevolle gebieden. Voor deze gebieden geldt veelal dat vanuit de vigerende provinciale verordeningen windenergie niet wordt toegestaan. Het karakter van deze regelgeving is dat toetsing moet uitwijzen wat het effect is van windenergie op deze beschermde gebieden. Dit betekent dat het mogelijk is dat er binnen deze beschermde gebieden toch plekken zijn waar windenergie kansrijk is. Het huidige provinciaal beleid sluit deze gebieden uit als potentieel gebied.

Windenergieprojecten kunnen schadelijk zijn voor beschermde gebieden. Het betreft hier Natura 2000 gebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN). Via de Wet natuurbescherming worden specifieke natuurgebieden beschermd. Voor gebieden in of nabij Natura 2000-gebied geldt dat onderzocht moet worden wat het significante effect is van een windenergieproject op de soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Het bevoegd gezag voor Natura 2000-gebieden kan liggen bij het Rijk of de provincie. In de Wet ruimtelijke ordening is vastgelegd dat een windproject de wezenlijke waarden en kenmerken van NNN-gebieden niet mag aantasten. Het bevoegd gezag voor NNN ligt bij de provincie.

bron:
<https://www.regionale-energiestrategie.nl/ondersteuning/analysekaarten+np+res/default.aspx>

De volgende mogelijke beperkingen zijn verkend:

Restrictie	Bevoegd	Categorie
Natuurnetwerk Nederland	Provincie	Natuur en ecologie
Natura 2000	Rijk	Natuur en ecologie
Werelderfgoed (Unesco)	Rijk	Cultuurhistorie
Stiltegebied	Provincie	Geluidsbelasting
Luchtvaart (CNS, Laagvliegruimte, Helikopterluchthaven, Luchthaven, Vlieggebied defensie, zweefvliegvluchthaven)	Rijk of Provincie	Toetsingsvlak
Radar verstoringsgebieden	Rijk	Hoogte waarboven een toets dient te worden gedaan
Reserveringsruimte infrastructuur en buisleidingen	Rijk	Reserveringsruimte (veiligheid)
Veiligheidszones rondom munitie of explosieven	Rijk	Veiligheid
Zend- en ontvangstlocaties	Rijk	Veiligheid

Zone waar deze laag van invloed is:

Deels

- Zone B, Zone C, zone E, Zone F – spoorzone

Paragraaf 3 Toetsingskader zon

Het landbouwgebied gaat vaak samen met andere doeleinden, zoals natuurbeheer, cultuurhistorie of waterveiligheid. Bij de realisatie van een zonneveld dient in dat geval getoetst te worden of de komst hiervan in strijd is met waterveiligheid, cultuurhistorische- of natuurwaarden. Hierdoor is het realiseren van zonnevelden soms maar beperkt of onder voorwaarden mogelijk. De beperkingen door deze aspecten zijn hiernaast in kaart gebracht. Zo zijn er in het beheersgebied of uiterwaardengebied van Rijkswaterstaat restricties door waterveiligheid. Ook zijn er beperkingen voor zonnevelden in Unesco Werelderfgoed-gebieden (cultuurhistorie) en weidevogelgebieden (natuurwaarden). Voordat er in weidevogelgebieden zonnevelden ontwikkeld kunnen worden, dient eerst onderzoek gedaan te worden naar de effecten van zonnevelden op weidevogelgebieden. Op de volgende pagina staan ook de weidevogelkerngebieden, waar de meeste weidevogels verblijven; deze hebben vanuit de provincie beschermde status. De uitkomst van dit onderzoek bepaalt of de zones waarin dit toetsingsvlak geldt na verloop van tijd een trede omhoog kan in het afwegingskader.

Zones waar vanuit beleid restricties gelden voor de opwek van zonne-energie

Volledig:

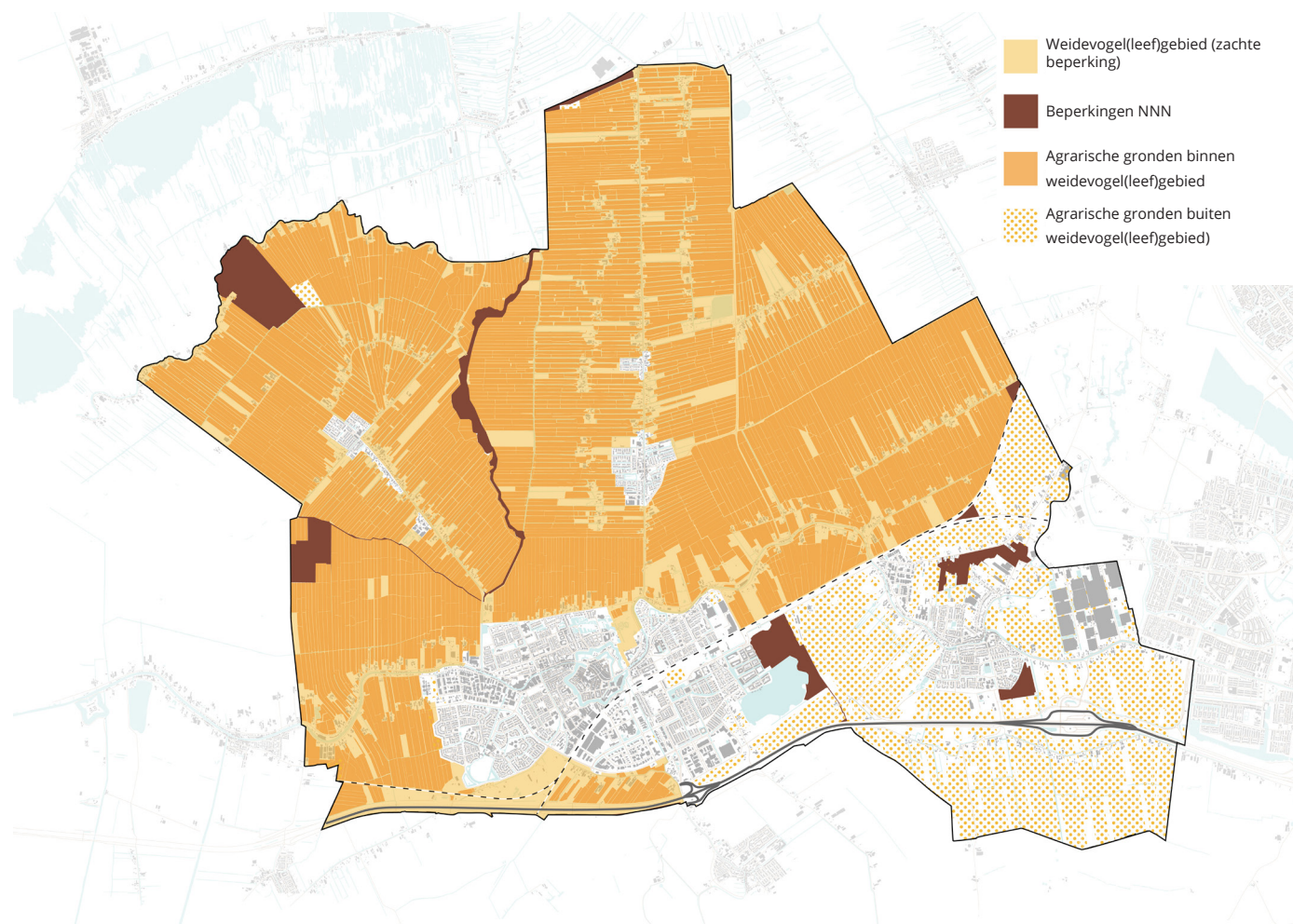
- » Zone A stadsrand, Zone C open landschap

Deels:

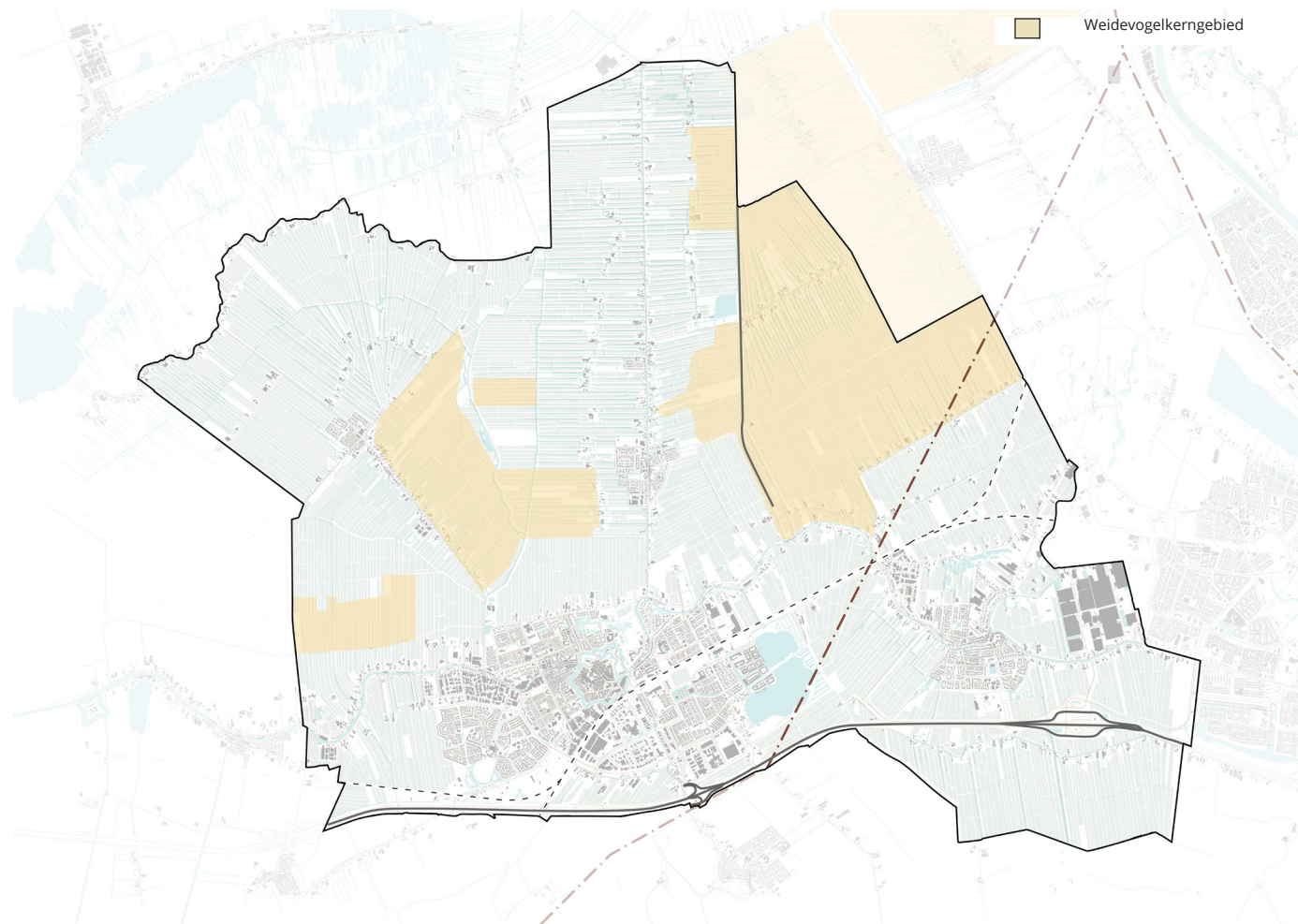
- » Zone B, D open landschap, Zone F spoorzone, Zone H snelwegzone, Zone L lintbebouwing

bron:

<https://www.regionale-energiestrategie.nl/ondersteuning/analysekaarten+np+res/default.aspx>

Weidevogelkerngebieden

Paragraaf 4 Landschap

Verschillende soorten landschappen hebben elk hun eigen landschappelijke kenmerken. Deze kenmerken hebben invloed op de zogenaamde landschappelijke draagkracht van gebieden voor zonnevelden en windparken. Het landschap van de gemeente Woerden wordt gekenmerkt door het veenweidelandschap. De verkavelingsstructuur en de verkavelingsrichting verschilt per zone. De beeldentaal van dit landschap bestaat uit dijken, veenriviertjes, cope-verkavelingen en erven. Verder heeft het landschap een open karakter met verre zichtlijnen. In de algemene voorwaarden van het afwegingskader is daarom reeds opgenomen dat zonneparken bij voorkeur een maximale hoogte van 1,5 meter hebben en maximaal 2,5 meter.

Onderstaande voorwaarden worden gehanteerd bij de ontwikkeling van zonnevelden en windparken:

Zon

- » Volg zoveel mogelijk de bestaande landschappelijke structuren (sloten, verkavelingen, hoogteverschillen, begroeiingsstructuren). Benut bestaande sloten als afscheiding en bestaande infrastructuur als toegangswegen. Plaats de rijen in de lijn van het landschap, met de cope-verkaveling mee. Houd het kavelsloten verkavelingspatronen zichtbaar door doorzichten over de kavelsloten te behouden.
- » Polders met verschillende kavelstructuren of -richtingen (zoals Zegveld) zijn minder geschikt voor ontwikkeling van zonnevelden.
- » Polders met een gave cultuurhistorische polderstructuur zijn minder geschikt voor

zonnevelden.

- » Zorg voor een goede landschappelijke inpassing met een natuurlijke randstructuur gebaseerd op oorspronkelijke en (nog) bestaande landschappelijke kleine landschapselementen. Zorg er voor dat de beplanting van deze landschapselementen/ randstructuur bestaat uit streekeigen beplanting.
- » Behoud de openheid van het landschap op ooghoogte. In het open landschap geeft de gemeente de voorkeur aan zonnevelden die niet hoger zijn dan 1,5m, zodat er visueel over de panelen heen kan worden gekeken. De maximaal toegestane hoogte voor zonnevelden is 2,5m. Wanneer er sprake is van een zonneveld hoger dan 1,5m dient er onderbouwd te worden waarom dat het geval is en met welke thema er een koppeling plaatsvindt. Dit geldt ook voor bijbehorende elementen zoals transformatorhuisjes. Plaats deze bijbehorende elementen in een logische en ordelijke wijze in het veld. Voorkom losstaande objecten aan de rand van het zonnepark. Probeer zo min mogelijk met hekken te werken.

Wind

- » Volg grootschalige lijnen in het landschap. In Woerden zijn er bijvoorbeeld noord-zuid structuren. Verder wordt het landschap doorsneden door infrastructurele lijnen.
- » De windturbines in rijopstelling kunnen de bestaande identiteit van structuren versterken.
- » Zorg voor uniformiteit en minimaliseer variaties tussen windturbintypen en groottes.
- » De grote schaal van het landschap vraagt om

een analyse van landschapsstructuren die over de gemeentegrens heen gaan.

- » Geen windturbines in doorzichten van het Groene Hart (zoals het gebied tussen Woerden en Nieuwerbrug)

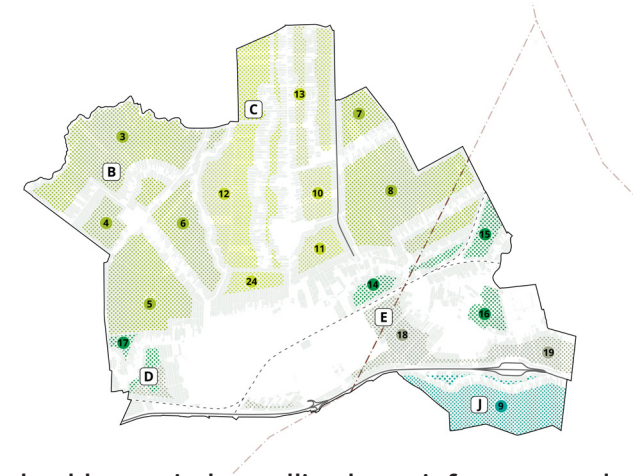
Zones waar het thema landschap een rol speelt

Vooral:

- » Zone B – Open landschap, Zone C – open landschap, Zone J – Open landschap

Deels:

- » Zone D – open landschap, zone E – open landschap

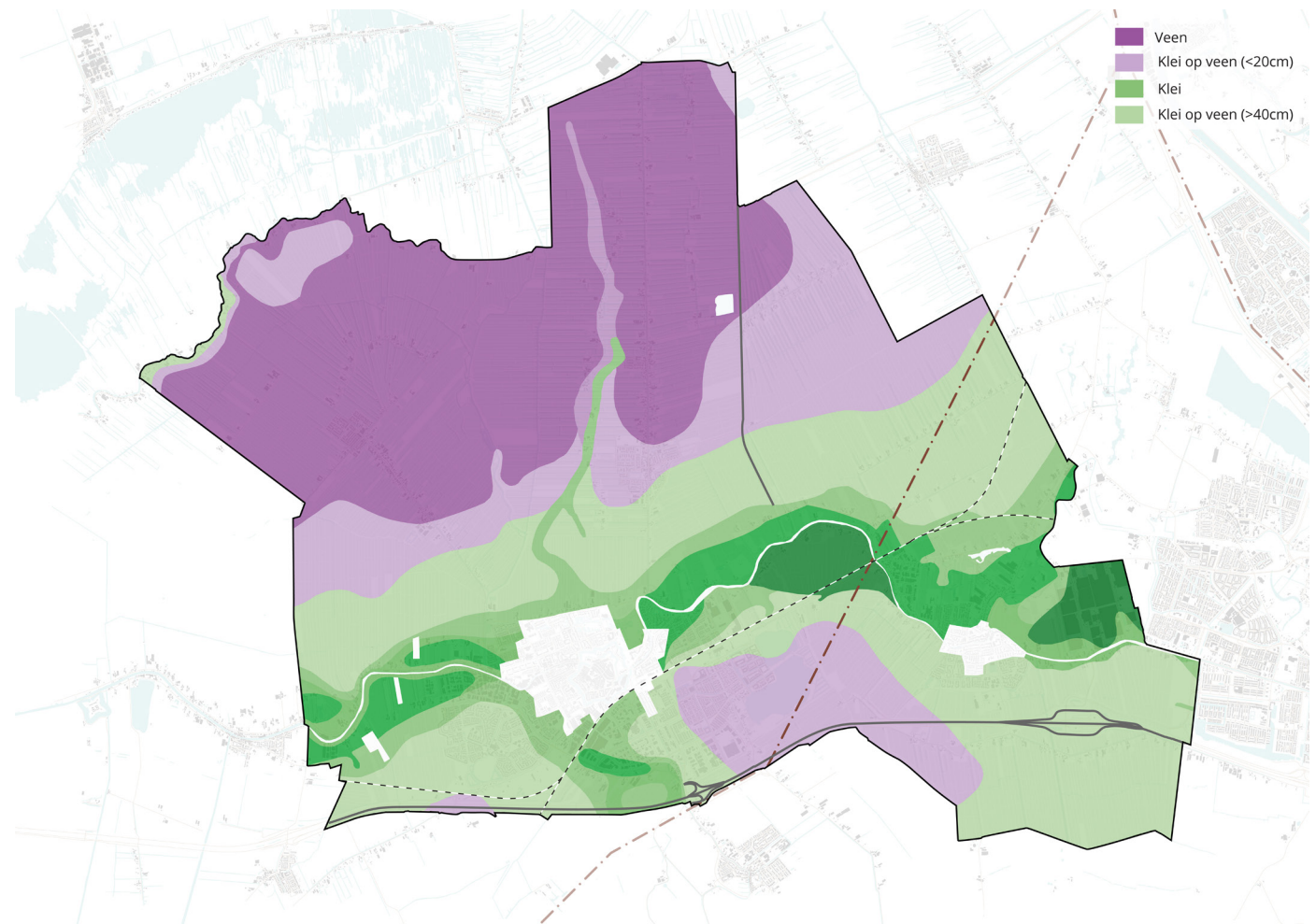

Voorbeeld van windopstelling langs infrastructurele lijn (A15 bij elst)

Paragraaf 5 Bodemsoort

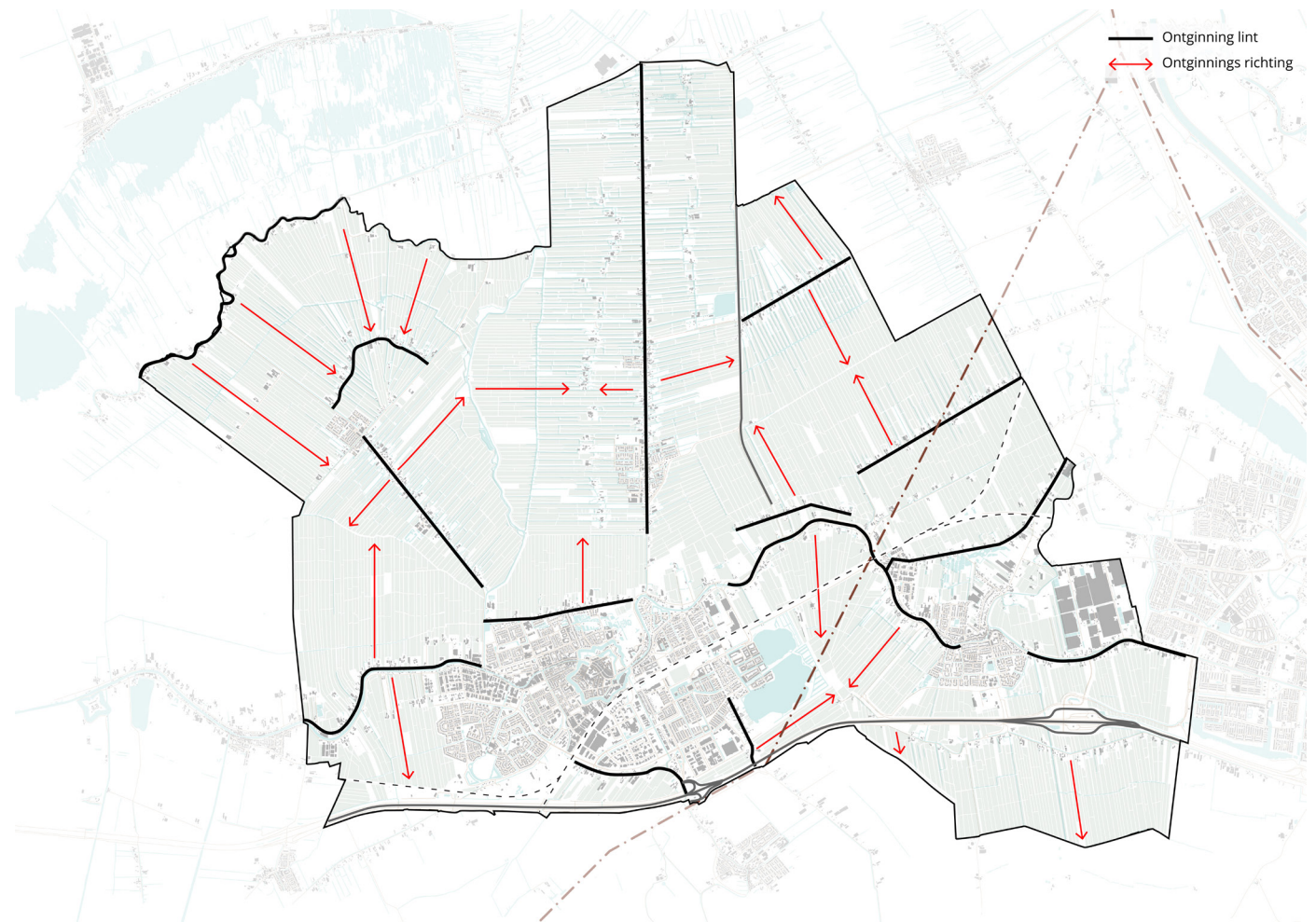
Het grondgebied van de gemeente Woerden bestaat voor een groot deel uit veengronden, met name het open gebied. De zone langs de Oude Rijn bestaat uit kleigronden. De gronden hier omheen bestaan uit kleigrond op veen. De bodemsoort heeft invloed op het landschap. Daarnaast zorgen verschillende bodemsoorten voor verschillen in bijvoorbeeld waterhoudend vermogen, draagkracht en bodemdaling. Er worden voor de realisatie van zonnevelden en windparken geen directe voorwaarden gesteld aan de ondergrond, maar de (draagkracht van de) bodem kan wel invloed hebben op de ontwikkelingsmogelijkheden binnen een zoekgebied. Hier dient rekening mee te worden gehouden bij een vergunningsaanvraag voor een zonneveld of windpark.

Paragraaf 6 Landschap van ontginningen

De ontginningen hebben gezorgd voor een bepaalde structuur en richting van het landschap. Zoals beschreven bij de voorwaarden voor landschappelijke inpassing van zonnepanelen, dient rekening te worden gehouden met de richting en de verkaveling van het landschap. De structuur van de cope-ontginningen dient daarbij te worden aangehouden. Ook de transformatorhuisjes moeten binnen dit landschappelijk patroon geplaatst worden.

Paragraaf 7 Landbouw

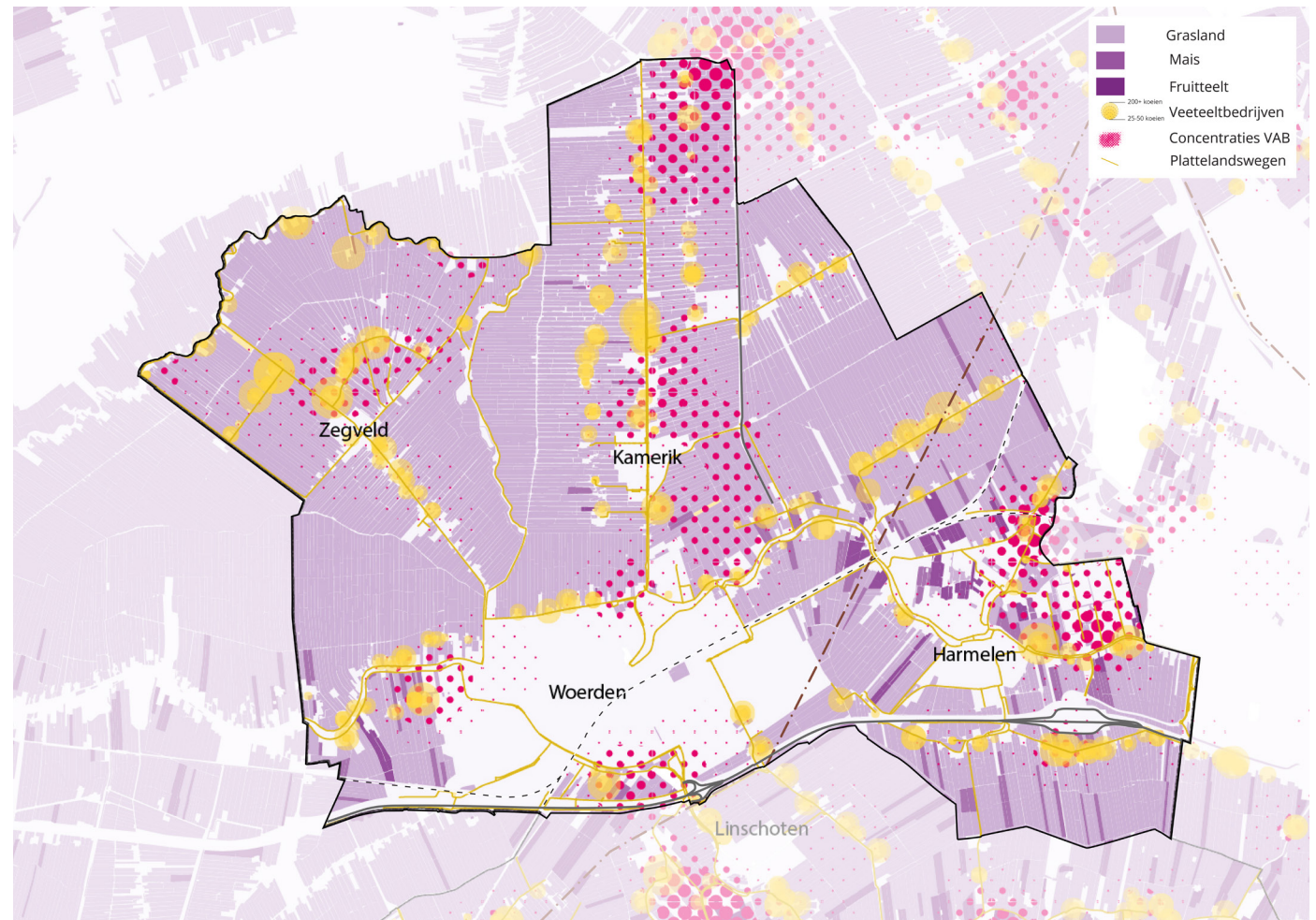
Bij het afwegen van locaties voor de realisatie van zonnevelden of windturbines moet rekening worden gehouden met de huidige productiviteit van het landschap. Sommige locaties zijn minder geschikt voor landbouw dan andere. Het is niet wenselijk om zeer geschikte landbouwlocaties voor de opwek van zonnevelden in te zetten. Wel biedt dubbelgebruik van landbouwgebied soms mogelijkheden, bijvoorbeeld door een zonne-overkapping te realiseren bij teelt van bepaalde soorten rood fruit.

BUURTCENTRUM REIJMER IN BABBERICH.

Bron: <https://www.trouw.nl/nieuws/fruit-kweken-onder-een-dak-van-zonnepanelen-lukt-dat-be6c0686/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Bron Kaarten: Atlas Lopikerwaard
September 2019
<https://www.ruimtevolk.nl/2019/atlas-van-de-lopikerwaard/>

Paragraaf 8 Biodiversiteit

Het thema 'biodiversiteit' heeft een relatie met de realisatie van zowel zonnepanelen als windparken. De ontwikkeling van zonnepanelen en windparken biedt namelijk de mogelijkheid tot het versterken van de bestaande biodiversiteit. Dit kan op de volgende manieren:

- » Extensieve ontwikkeling van zonnepanelen met bloemen en groen tussen de rijen met panelen, waarmee de biodiversiteit kan worden versterkt. Deze werkwijze kan vooral worden toegepast in Zone C (zuidkant), Zone J (onder de snelweg) en Zone H langs de snelweg aan de zuid- en westzijde.

» Extensieve ontwikkeling van zonnepanelen aan de randen van de gebieden met een hoge biodiversiteit. Op deze manier kunnen de gebieden met een rijke biodiversiteit worden uitgebreid. Deze werkwijze kan goed worden toegepast in B – Noordwestzijde. De locaties waar al een hoge biodiversiteitswaarde is, zijn minder geschikt voor de ontwikkeling van zonnepanelen.

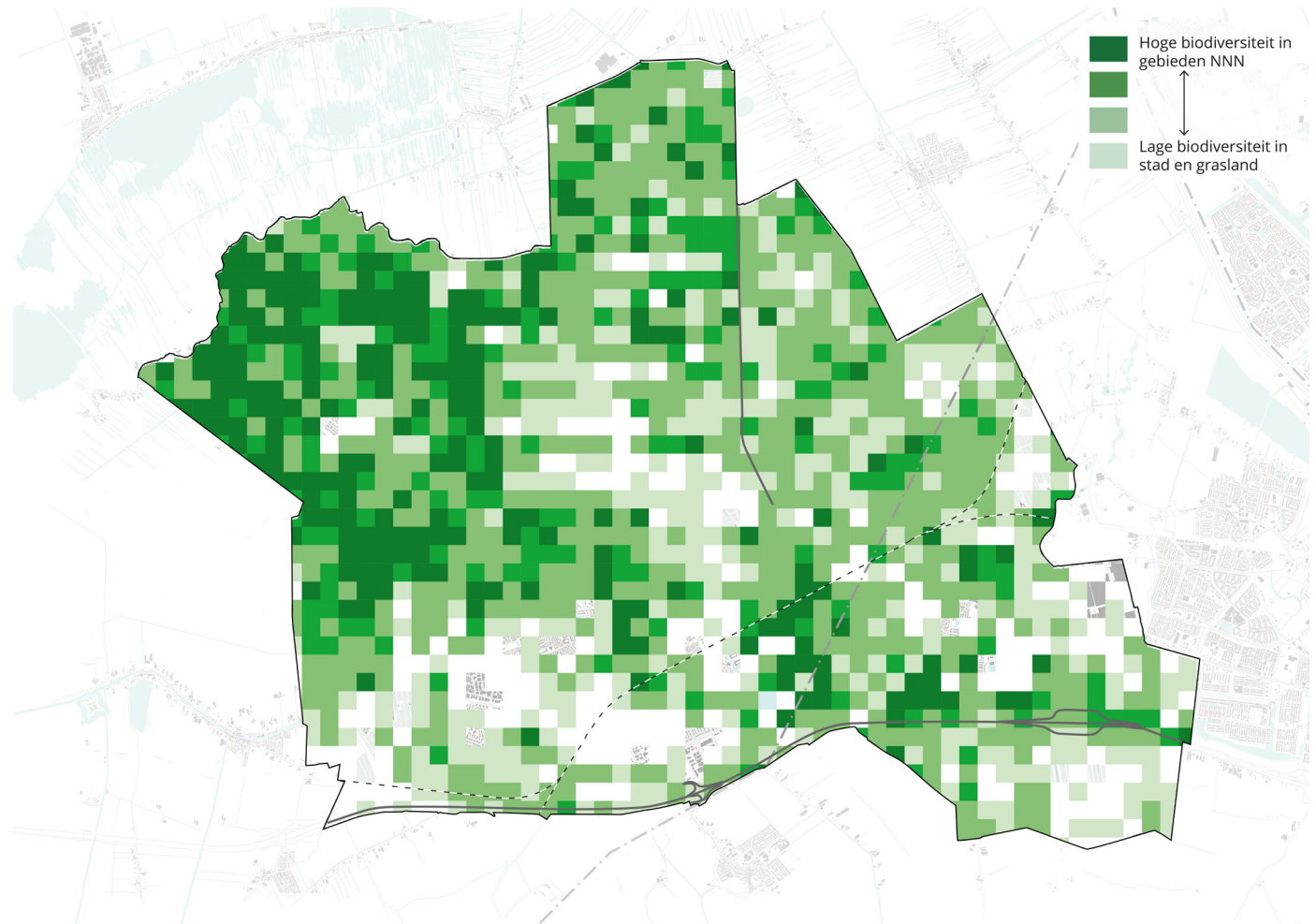
ZONNE'PARK' DE KWEKERIJ HENGELO

<https://www.nieuwestedijkennatuur.nl/picknicken-tussen-de-zonnepanelen/>

Bron: Atlas Lopikerwaard
September 2019

<https://www.ruimtevolk.nl/2019/atlas-van-de-lopikerwaard/>

Paragraaf 9 Bodemdaling

Gebieden waar sprake is van bodemdaling bieden kansen voor een koppeling met zonne-energie. De donkerblauwe gebieden op de kaart zijn onderhevig aan bodemdaling en zijn daarmee in de toekomst waarschijnlijk minder geschikt voor de huidige agrarische functie. Bovendien komt er CO₂ vrij bij het inklinken van veengronden. Dit kan worden tegengegaan door het grondwaterpeil dichterbij het maaiveldniveau te brengen. Eventueel kan dan gedacht worden aan vernatting in combinatie met de ontwikkeling van zonnenvelden. Er dient dan rekening te worden gehouden met de poldergroottes, omdat vernatting alleen per polder kan.

Bodemdaling speelt vooral een rol in:

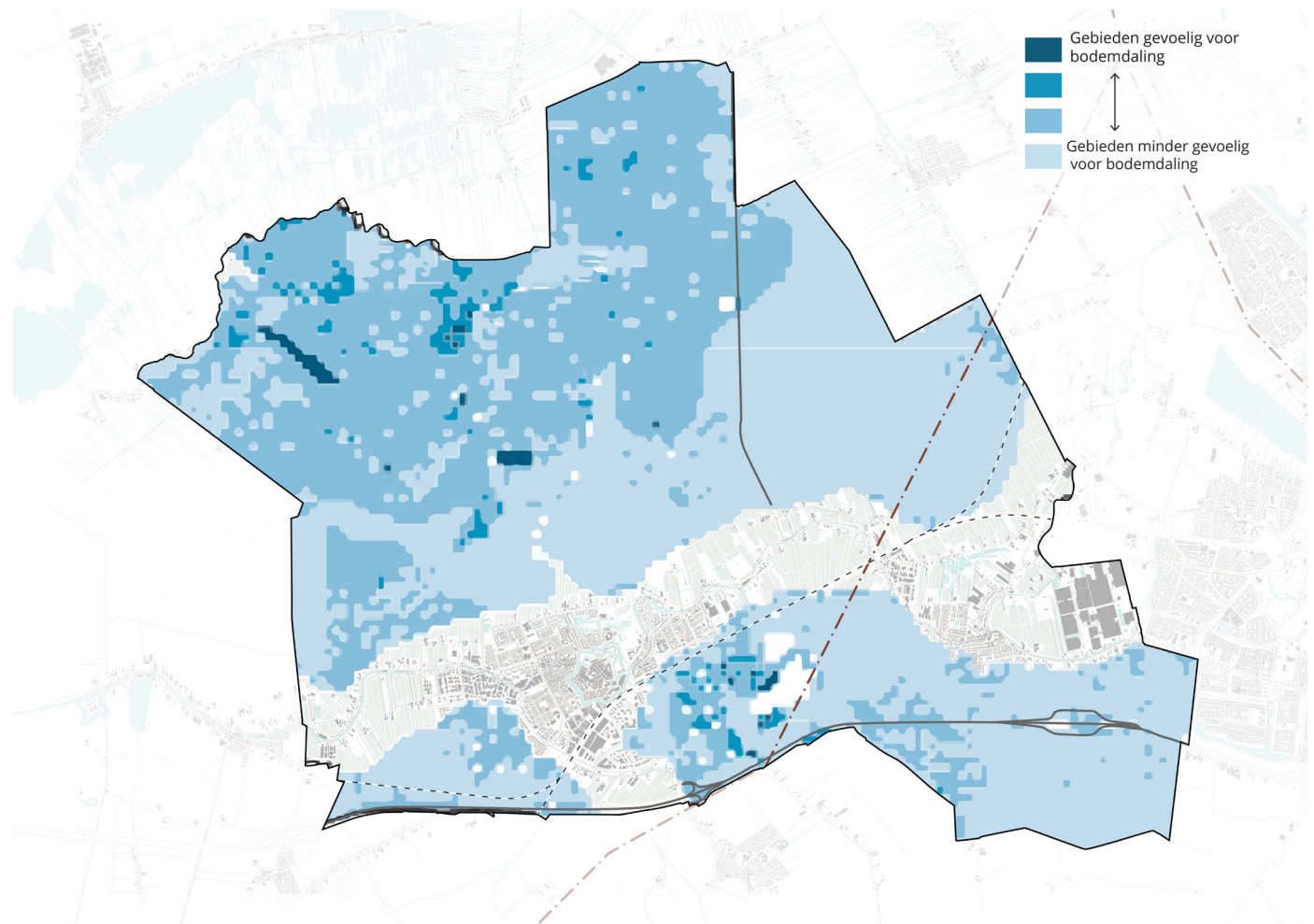
- » Zone B, C – open landschap

<https://zonopwater.nl/home>

Bron: Atlas Lopikerwaard
September 2019

<https://www.ruimtevolk.nl/2019/atlas-van-de-lopikerwaard/>

Paragraaf 10 Droogte

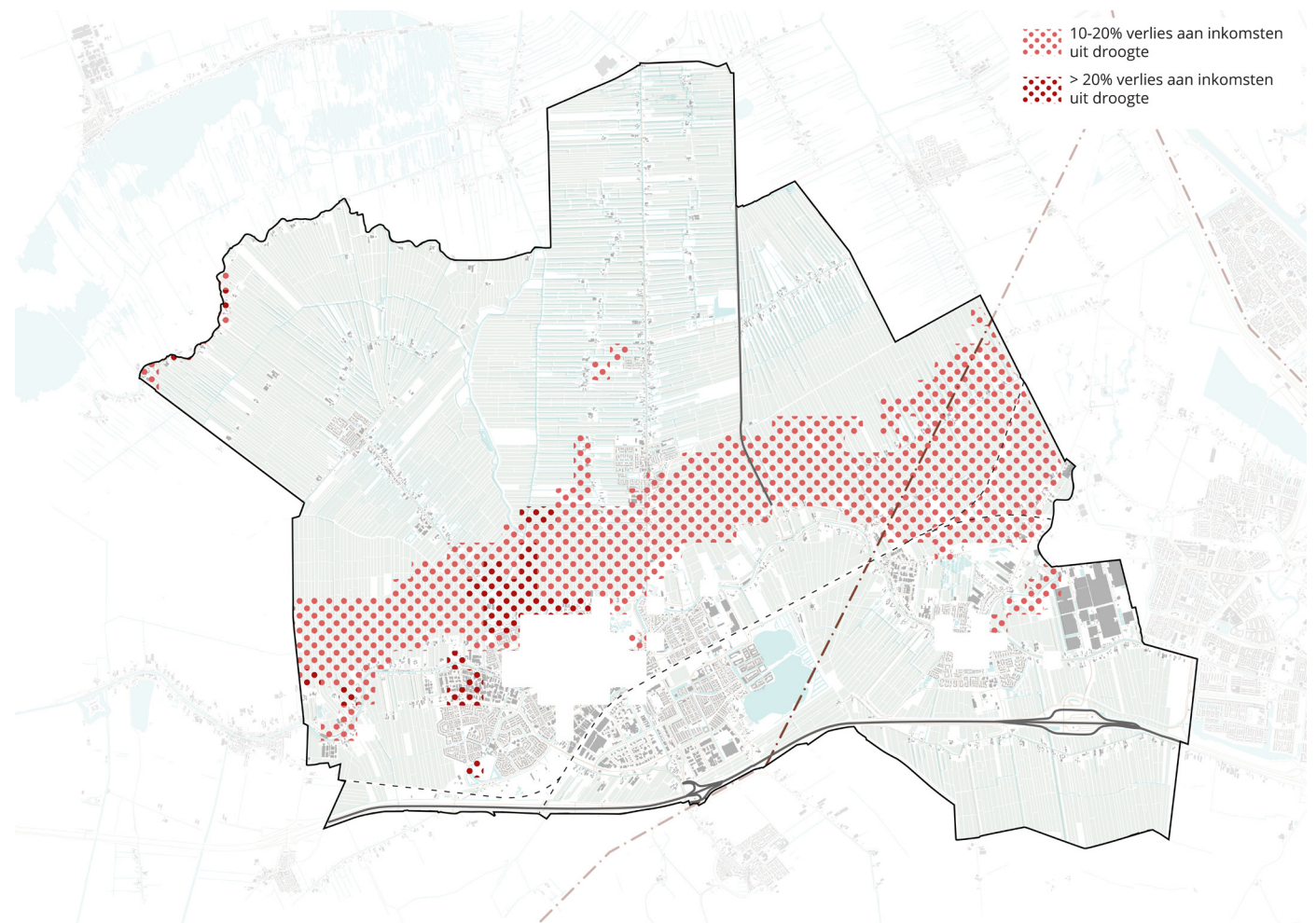
In het gebied ten noorden van de Oude Rijn is sprake van droogte. Droogte kan ervoor zorgen dat agrarische gronden minder geschikt worden voor deze functie. Dit kan een reden zijn om deze gebieden te benutten voor de opwek van zonne-energie, eventueel in combinatie met beplanting die beter tegen droogte kan of die de bodem meer schaduw geeft dan gras.

Droogte speelt vooral in het gebied langs de rivier: Zone B, C – open landschap

<https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/24169/handreikingzonne-energie.pdf>

Bron: Atlas Lopikerwaard
September 2019
<https://www.ruimtevolk.nl/2019/atlas-van-de-lopikerwaard/>

Paragraaf 12 Cultuurhistorische waarde

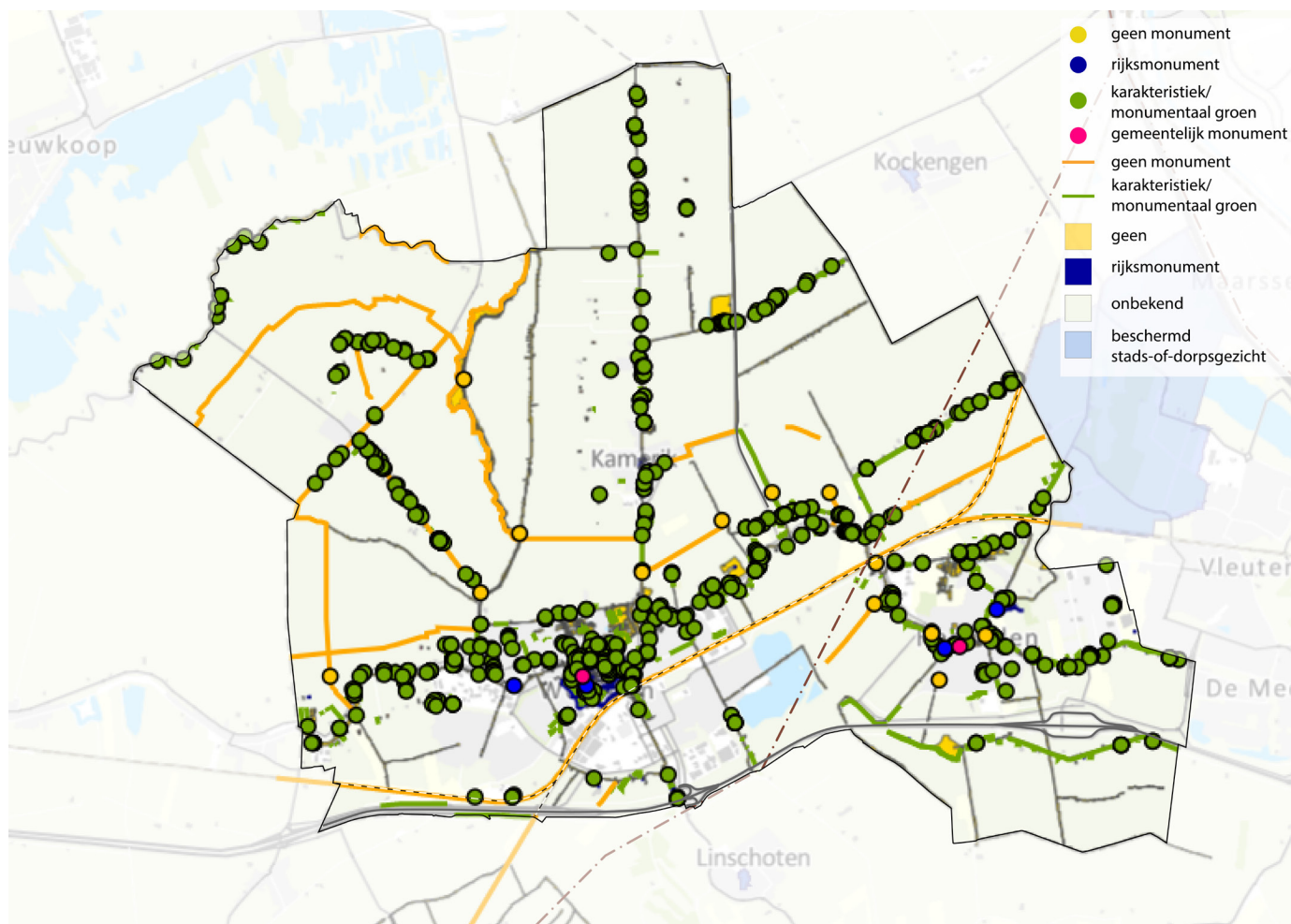
In paragraaf 3 van dit bijlagedocument 'toetsingskader zon' zijn cultuurhistorische waarden van het Unesco werelderfgoed reeds meegenomen. Daarnaast bestaan er ook cultuurhistorische waarden met betrekking tot landschappelijke structuren zoals ontginningen en watergangen. Zo hebben de ontginningen en de omgang met water een stempel gedrukt op het buitengebied van de gemeente Woerden. Ook kan er bijzondere waarde worden toegekend aan zowel het riviereengebied met de oeverwallen als aan het veenweidegebied met een scala aan nationaal en internationaal bijzondere middeleeuwse ontginningen.

Visueel overheerst in het veenweidegebied het beeld van een technologisch samengesteld, open cultuurlandschap met een strokenverkaveling in een vaste maatvoering (zogenaamde cope-ontginning met weteringen, tiendwegen, voor- en achter(hout)kaden, zijwindes, boezemgebieden, bosjes, knotboomgebieden, etc.).

In het buitengebied rond de kernen Harmelen, Kamerik en Zegveld ligt een cultuurhistorisch waardevol polderlandschap met de bijzondere cope-ontginningen. Kenmerkend aan dit landschap zijn de onderlinge samenhang (verkaveling in regelmatige, planmatige opzet) en de stedenbouwkundige structuur.

De structuur wordt gevormd door strookvormige percelen, loodrecht op de wetering met zij- en achterkaden en een lint van boerderijen en erven met landschappelijke beplanting op de kop van de kavels.

Gesteld kan worden dat de cultuurhistorisch meest waardevolle poldergebieden liggen aan de noordzijde van de gemeente Woerden (Rietveld/ de Bree, Zegveld/ Zegvelderbroek, de polders rondom Kamerik, Teckop, Gerverskop en Breudijk). Ten zuiden en ten westen van Harmelen zijn de polders Reijerscop en Haanwijk van cultuurhistorische waarde. Het Zegvelderbroek is daarnaast bijzonder vanwege de waaivormige verkaveling.

Hieronder staat per polder toegelicht welke cultuurhistorische elementen zich in de polder bevinden. Deze teksten horen bij het kaartbeeld op de vorige pagina.

Cultuurhistorisch waardevolle polders kern Harmelen

Gerverscop: Cope-ontginning met begrenzingen, historische verkaveling, boerderijlint en structuur met weteringen, achter- en zijkadens;

Breudijk: Cope-ontginning met begrenzingen, historische verkaveling, boerderijlint en structuur met weteringen, achter- en zijkadens;

Reijerscop: Cope-ontginning met begrenzingen, historische verkaveling, boerderijlint en structuur met weteringen, achter- en zijkadens;

Haanwijk: Cope-ontginning met begrenzingen, historische verkaveling, boerderijlint en structuur met weteringen, achter- en zijkadens;

Cultuurhistorisch waardevolle polders kern Kamerik

Random Kamerik: Cope-ontginning met begrenzingen (Teylingen, Mijzidse Polder, 's-Gravesloot, Oud Kamerik, Groot- en Klein Houtdijk) historische verkaveling, boerderijlint en structuur met weteringen, achter- en zijkadens`

Teckop: Cope-ontginning met begrenzingen, historische verkaveling, boerderijlint en structuur met weteringen, achter- en zijkadens;

Cultuurhistorisch waardevolle polders kern Woerden

Rietveld/de Bree: Cope-ontginning met begrenzingen, historische verkaveling, boerderijlint en structuur met weteringen, achter- en zijkadens;

Cultuurhistorisch waardevolle polders kern Zegveld

Zegveld/Zegvelderbroek: Waaiervormige ontginning met begrenzingen, historische verkaveling, boerderijlint en structuur met weteringen, achter- en zijkadens;

Hierin staat (als deze klaar is) aangegeven welke gebieden waardevol zijn en behouden moeten worden en welke polders wel geschikt zijn.

Zon:

- Bij realisatie van zonnevelden moeten cultuurhistorische waarden en waardevolle elementen gewaarborgd blijven. Houd rekening met kwetsbare en cultuurhistorische objecten in de omgeving door een (buffer)afstand te hanteren of zorgvuldig in te passen.
- Laat waar mogelijk de oorspronkelijke historische landschappelijke structuren terugkomen in de vorm van de opstelling.
- Houd rekening met lijnstructuren zoals houtwallen.

Wind:

- Inpassing van windturbines bij cultuurhistorische bouwwerken is een aandachtspunt. Er dienen geen windturbines bij kleinschalige landschapselementen te worden gerealiseerd.

Cultuurhistorische waarden spelen een rol in:

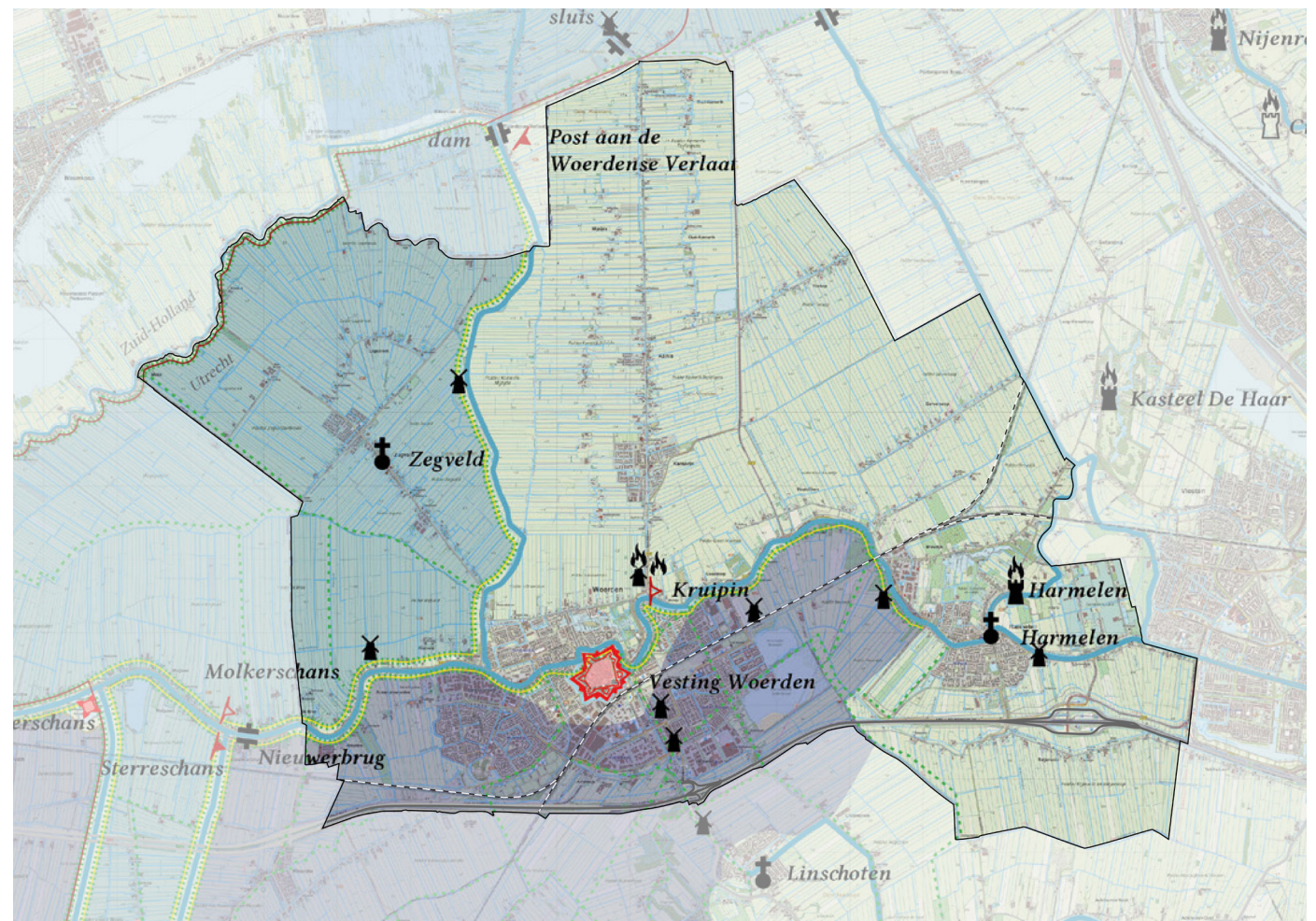
- Zone I – lintdorpen
- Zone B en zone C zijn aandachtspunten vanwege elementen die structuur geven

Waterline

Ook de waterlinie is van cultuurhistorische waarde. De kaart laat de belangrijkste structuren en zoneringen zien die behoren tot het cultuurhistorisch waardevol gebied van de waterlinie. Bij de ontwikkeling van duurzame energie dient rekening te worden gehouden met deze structuren. Ook kunnen de structuren en zoneringen juist benadrukt worden door de opstelling van een windpark of zonneveld.

- *fort*
- *schans / fort enigszins zichtbaar*
- *schans / fort verdwenen*
- *vestingstad*
- *stad*
-   *kerk / kerk verwoest*
- *boerderij lint (historisch)*
- *innundatiesluis / dam*
- *innundatiegebied zomer 1672*
- *innundatiegebied eind 1672*
- *dijk*
- *kade*
- *tiendweg*
- *hoofdverdedigingslijn*
-    *kasteel / kasteel ruïne / kasteel verwoest*
-    *poldermolen/ molen verdwenen / molen verwoest*

Paragraaf 13 Fietspad en recreatie

Bij de ontwikkeling van windparken en zonnevelden dient er ook rekening te worden gehouden met bestaande en geplande recreatiegebieden en recreatiepaden (zoals fiets- en wandelpaden). Zon- en windinitiatieven mogen niet voor hinder zorgen bij recreatiegebieden en -paden, maar kunnen bijvoorbeeld wel gecombineerd worden met recreatie.

Zon:

- Kijk waar en hoe zonnevelden gecombineerd kunnen worden met recreatie. Een zonneveld kan zorgen voor een mooie doorsteek over boerenland.
- Bij ontwikkeling van recreatiezones kan een koppeling met de ontwikkeling van zonnevelden worden gemaakt.
- Hinderlijke lichtschitteringen door zonnepanelen dienen te worden voorkomen, zodat recreanten niet alleen maar met een zonnebril hier kunnen wandelen.

ZONNE'PARK' DE KWEKERIJ HENGELO

<https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart?bookmark=34cd5023664e4933a48c0ea669678dac>

- Voorkom dat recreanten alleen nog maar tussen zonnevelden wandelen of fietsen.
- Bestaande fiets- en wandelpaden mogen niet verdwijnen door zonnevelden.

Wind:

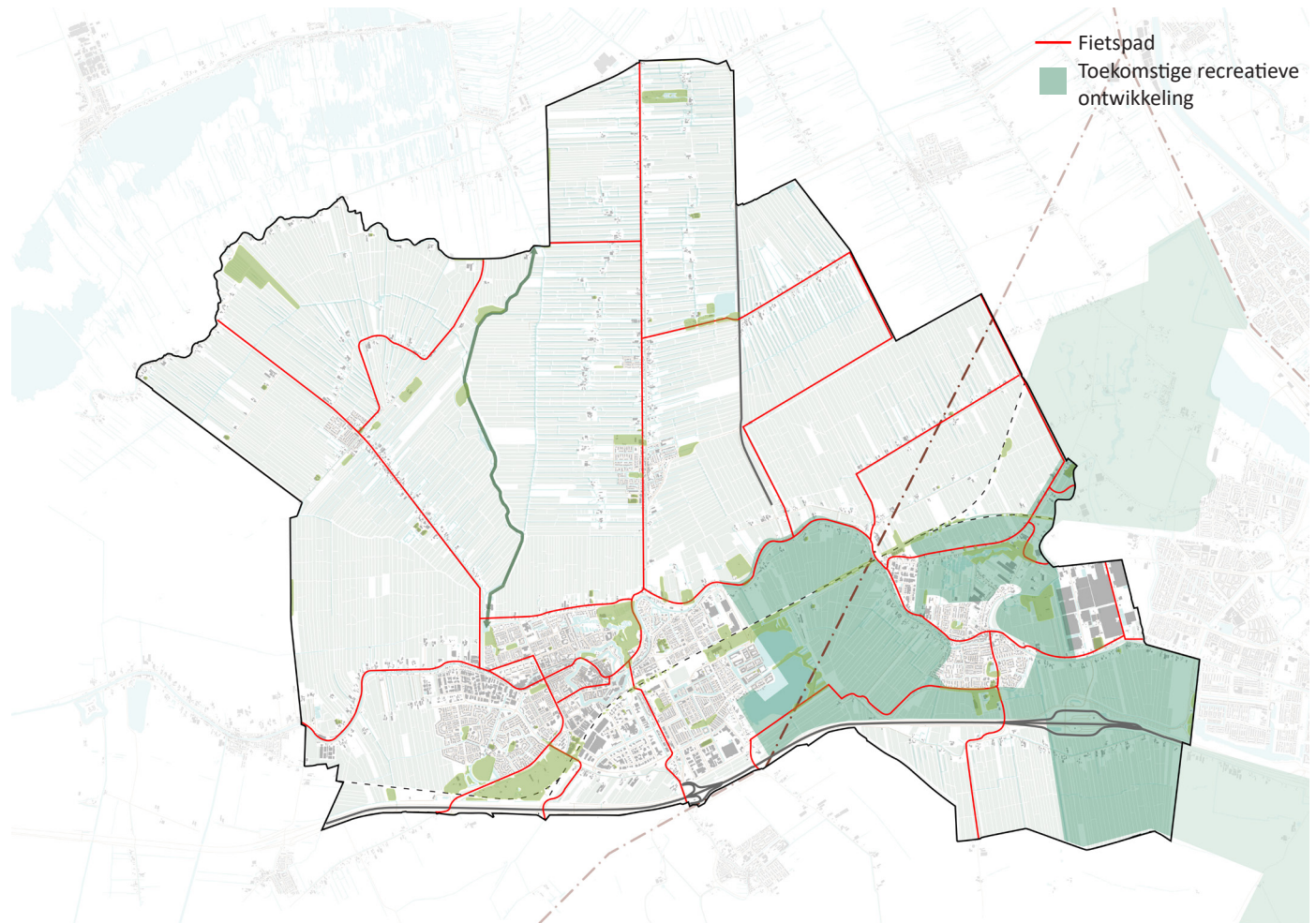
- Bij ontwikkeling van recreatiezones kan een koppeling met de ontwikkeling van windenergie worden gemaakt.
- Houd rekening met bestaande fiets- en

wandelpaden (ook over boerenland). Windturbines moeten hier ver genoeg vanaf staan zodat deze niet hinderlijk zijn voor recreanten.

- Bestaande fiets- en wandelpaden mogen niet verdwijnen door windturbines.

Zones met een mogelijkheid voor combinatie duurzame energie opwek en recreatie:

Zone E – open landschap en zone J – open landschap

Paragraaf 14 Archeologische waarden

In heel de gemeente Woerden zijn er mogelijk archeologische waarden. Vooral langs de Oude Rijn ligt een zone met hoge archeologische waarde. De Limes is de voormalige noordgrens van het Romeinse Rijk. Het betreft de grootste lineaire structuur van Europa, lopend van Roemenië tot in Groot-Brittannië. In de provincie Utrecht volgt de Limes de loop van de Neder-, Kromme en Oude Rijn. De Limes is bovengronds vrijwel nergens zichtbaar. De archeologische resten in de bodem liggen veelal onder het grondwaterpeil, waardoor in deze gebieden sprake is van een unieke conservering. Ook in de zones bij de lintdorpen is een hoge verwachting voor het aantreffen van archeologische waarden. Op de kaart is te zien dat het gehele grondgebied van Woerden in meerdere of mindere mate archeologische verwachtingen kent en bij ingrepen van een bepaalde grootte en bodemdiepte is daarom archeologisch onderzoek nodig (zie legenda). Wel is er een vrijstellingsregel voor de ontwikkeling van kleinschalige plannen.

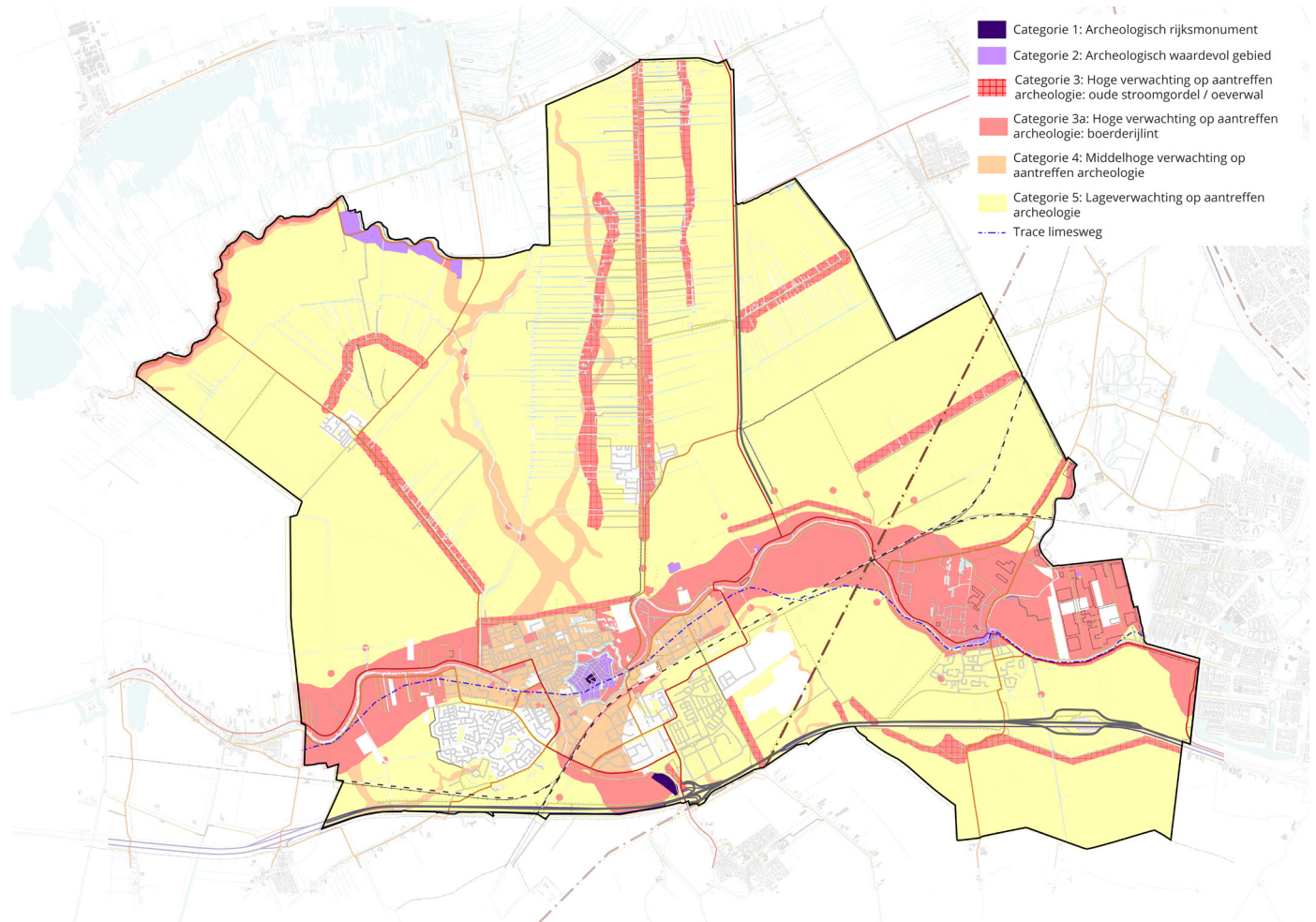
Indien een plangebied kleiner is dan 2500 m² (0,25 ha) wordt het vrijgesteld van archeologisch onderzoek, tenzij:

1. het plangebied (gedeeltelijk) deel uitmaakt van een archeologisch waardevol terrein of archeologisch Rijksmonument
2. het plangebied zich bevindt binnen 250 m van de grens van een archeologisch waardevol terrein of archeologisch Rijksmonument
3. er concrete aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van archeologische resten op basis van vondstmeldingen of waarnemingen uit het plangebied zelf of binnen een straal van

100 m van de grens van het plangebied op de beleidskaart

4. het plangebied zich bevindt in een zone van 100 m aan weerszijden van de verwachte loop van de limesweg (zie beleidskaart)
5. het plangebied zich (gedeeltelijk) bevindt in een historisch boerderijlint (zie beleidskaart)
6. het plan en de bodemingrepen een lineair

element betreft, zoals sleuven voor riolering, kabels en leidingen en te graven sloten en waterwegen. Lijnvormige bodemingrepen hebben vaak een beperkt oppervlak, maar doorsnijden wel een groot gebied en geven daardoor een uitgelezen mogelijkheid om doorsneden door het landschap te onderzoeken.

Zon:

- Afweging om in deze gebieden zonnevelden te realiseren: Oude structuren kunnen zichtbaar gemaakt worden met behulp van zonnevelden
- Afweging om in deze gebieden geen zonnevelden te realiseren: Er mag bij de ontwikkeling van zonnevelden geen schade worden aangericht aan archeologische waarden. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met het combineren van zonnevelden en aanpassingen in het waterpeil.

Voorbeeld inzichtelijk maken van ondergrondse archeologische waarden. (Bron: gemeente Beekdaalen, Etzenrade kasteel)

Wind:

- Er mag geen schade aan de ondergrondse structuren worden aangericht bij de ontwikkeling van windparken.

Voorbeeld inzichtelijk maken van ondergrondse archeologische waarden :

Vooral in de volgende zones dient rekening te worden gehouden met mogelijke archeologische waarden:
Zone A – stadsrand; Zone B – open landschap (noord zone); zone D – open landschap; Zone E – open landschap en zone I – lintdorpen

Cat	Restrictie	Bevoegd	Categorie
1	Archeologisch rijksmonument	Geen bodemingrepen	Rijk is bevoegd gezag. Aanvraag archeologische monumentenvergunning bij Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht
2	Archeologisch waardevol gebied	Bij bodemingrepen dieper dan 0,3 meter over een oppervlakte vanaf 50 m ² is archeologisch onderzoek noodzakelijk	Gemeente is bevoegd gezag. Omgevingsvergunning is nodig bij overschrijden vrijstellingsondergrens.
3	Hoge verwachting op aantreffen archeologie: oude stroomgordel/ oeverwal	Bij bodemingrepen dieper dan 0,3 meter over een oppervlakte vanaf 100 m ² is archeologisch onderzoek noodzakelijk	Gemeente is bevoegd gezag. Omgevingsvergunning is nodig bij overschrijden vrijstellingsondergrens.
3a	Hoge verwachting op aantreffen archeologie: boerderijlint	Bij bodemingrepen dieper dan 0,3 meter over een oppervlakte vanaf 500 m ² is archeologisch onderzoek noodzakelijk	Gemeente is bevoegd gezag. Omgevingsvergunning is nodig bij overschrijden vrijstellingsondergrens
4	Middelhoge verwachting op aantreffen archeologie	Bij bodemingrepen dieper dan 1 meter over een oppervlakte vanaf 1.000 m ² is archeologisch onderzoek noodzakelijk	Toetsingsvlak
5	Lage verwachting op aantreffen archeologie	Bij bodemingrepen dieper dan 1 meter over een oppervlakte vanaf 10.000 m ² is archeologisch onderzoek noodzakelijk	Gemeente is bevoegd gezag. Omgevingsvergunning is nodig bij overschrijden vrijstellingsondergrens.

Paragraaf 15 Geluidsoverlast

De geluidkaart van Woerden toont een accumulatie van geluid rondom de snelweg en de spoorlijn.

- Bij ontwikkeling van zonnevelden of windturbines kan gebruik worden gemaakt van bestaande geluidshinder door bijvoorbeeld windturbines in deze zone te realiseren.
- Ook kan er gedacht worden aan een combinatie van zonne-energie met landschappelijke inpassing die als geluidsbuffer optreedt (bijvoorbeeld door een type beplanting in combinatie met zonnepanelen, zodat het geluid deels wordt afgevangen).

Geluidsoverlast speelt in:

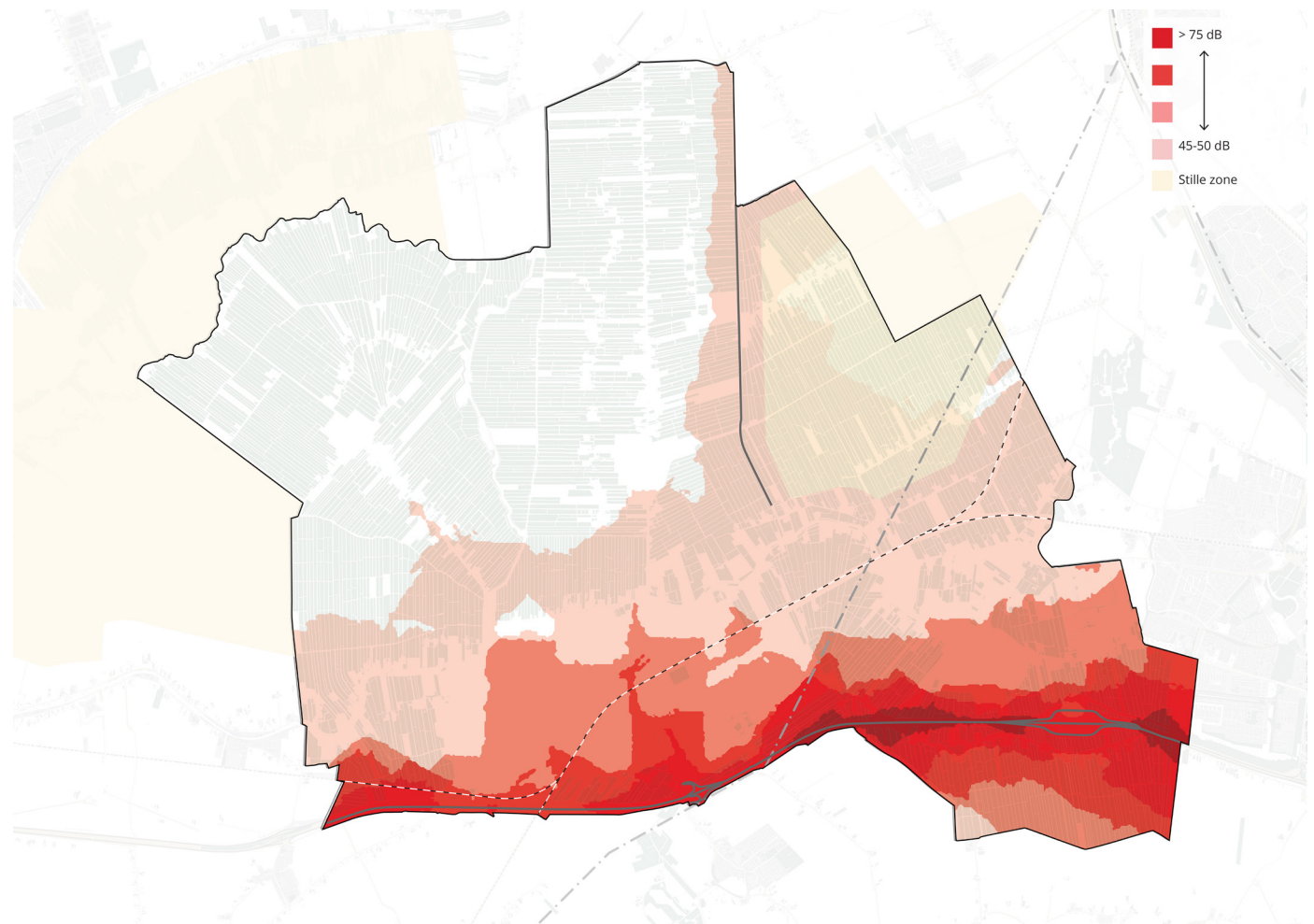
- Zone F – spoorzone, Zone H – snelwegzone, zone E – open landschap en zone J.

<https://www.bam.com/en/press/press-releases/2017/5/bam-builds-a-unique-noise-barrier-with-integrated-solar-cells>

Bron: Atlas Lopikerwaard
September 2019

<https://www.ruimtevolk.nl/2019/atlas-van-de-lopikerwaard/>

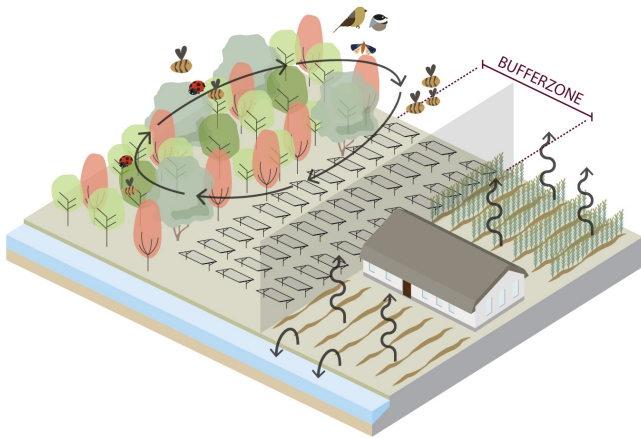
Paragraaf 16 Natuur

In paragraaf 3 'toetsingskader zon' is de afweging van zonne-energie in beschermde natuurgebieden reeds meegenomen. Deze paragraaf laat zien dat er ook kansen zijn voor de opwek van zonne-energie in gebieden net rondom natuurgebieden. Zo kunnen zonnevelden een bufferzone vormen tussen natuurgebieden en agrarische gebieden. Hieronder worden enkele afwegingen genoemd:

Zon:

- Zonnevelden kunnen een buffer vormen tussen een natuurgebied en een agrarisch gebied.
- Zonnevelden mogen de natuurwaarden niet schaden.
- Zonnevelden zijn niet wenselijk binnen de natuurgebieden.

ZONNEPARKEN ALS BUFFER BIJ NATUURGEBIEDEN

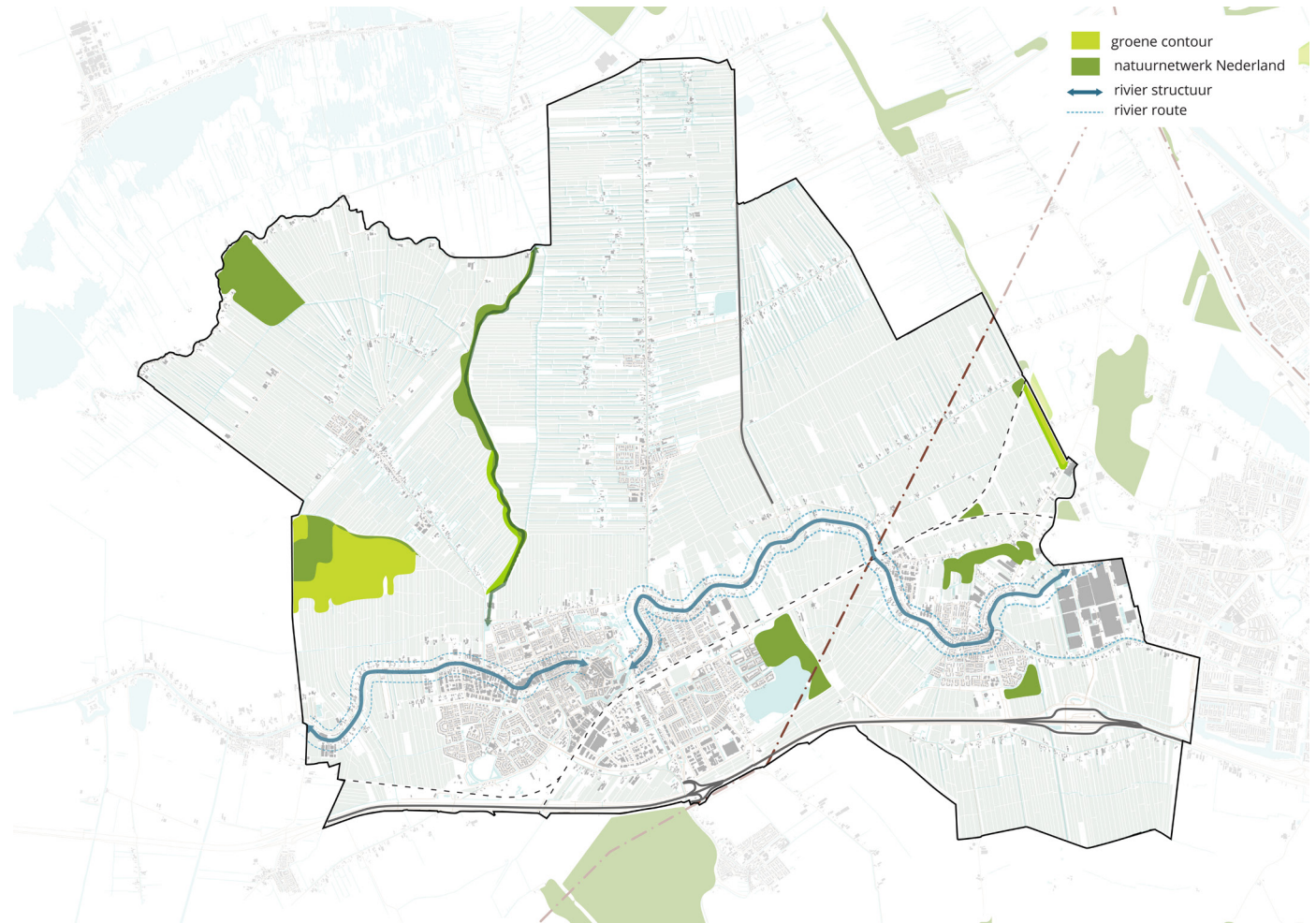
Bron:

1. <https://energieregionhn.nl/app/uploads/2020/05/20200501-Onderzoek-natuur-en-energie-rapport.pdf> ; p 32

Kaart: <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart?bookmark=34cd5023664e4933a48c0ea669678dac>

Wind:

- De opwek van windenergie is niet gewenst binnen de natuurgebieden

ONDERWERP Tussenbalans RES E-MAILADRES
DATUM 06-07-2022
DOCUMENTNUMMER UTSP-279699493-31781
VAN College van Gedeputeerde
Staten

Geachte bestuurder,

Het halen van de Klimaatdoelen is urgenter dan ooit. Niet alleen confronteren overstromingen, droogte en bosbranden ons regelmatig met de gevolgen van de opwarming van de aarde, ook de oorlog in Oekraïne en de torenhoge energieprijzen onderstrepen de noodzaak om zo snel mogelijk over te schakelen op duurzame energiebronnen. Daarom is het extra belangrijk dat gemeenten én provincie zich inzetten om de doelen te halen die zij samen in de Regionale Energiestrategieën (RES) hebben afgesproken en als bod hebben ingediend. Wij sturen u deze brief omdat de voortgang in de RES ons zorgen baart. Het is duidelijk dat aanvullende inspanningen nodig zijn om onze gezamenlijke RES-ambities waar te maken. In deze brief zetten wij graag uiteen hoe wij dit gezamenlijk met u op willen pakken. Hierover gaan wij ook graag met u in gesprek.

Context

In het nationaal Klimaatakkoord spraken de overheid, maatschappelijke organisaties en bedrijven af om de uitstoot van CO₂ in 2030 met 49% te beperken. Gemeenten, provincies en Rijk hebben zich gecommitteerd om in 2030 – over acht jaar – landelijk 35 TWh zonne- en windenergie op land op te wekken. De verantwoordelijkheid voor de realisatie daarvan is via de RES-regio's bij gemeenten, provincies en waterschappen neergelegd.

In onze 3 RES-regio's hebben wij in de RES 1.0 met elkaar afgesproken hoeveel duurzame energie we in 2030 gaan opwekken. Provinciebreed gaat het om 2,4 TWh. Conform de afspraken binnen de RES-regio's en in lijn met de verzoeken die we vanuit Provinciale Staten hebben gekregen, hebben we een Tussenbalans opgesteld om te zien of de RES'en op koers liggen. Er is in veel gemeenten hard gewerkt, ook na RES 1.0. Op sommige onderdelen en locaties is goede voortgang geboekt. Zon-op-dak ligt bijvoorbeeld goed en soms zelfs voor op schema. Om de deadline van 2030 te halen moeten, voor het gros van de projecten, de ruimtelijke procedures medio 2022 gestart zijn. Die afspraak hebben we ook met elkaar gemaakt in de RES 1.0. Uit de Tussenbalans blijkt echter dat we dit met de huidige inzet en plannen niet halen. Het Nationaal Programma RES heeft een methode ontwikkeld die inzichtelijk maakt welk deel van de plannen realistisch gezien in 2030 verwezenlijkt zal zijn. Als we deze methode toepassen op de RES'en, dan blijkt dat met de huidige stand van zaken slechts 1,38 TWh van de 2,4 TWh gehaald wordt.

Belang van voldoende windenergie

In het algemeen zien we dat we nog niet staan waar we in de RES 1.0 hadden afgesproken nu te willen staan. Met name de voortgang in concretisering en keuzes in procedures voor windplannen blijven achter. We zien dat

sommige windplannen die in de RES waren opgenomen, zijn weggefallen en dat er weinig tot geen andere plannen voor in de plaats zijn gekomen. Er zijn ook vrijwel geen reserveplannen die de zon-wind balans kunnen verbeteren. Voor windinitiatieven worden op dit moment alleen voor Rijnenburg, de Isselt en Goyerbrug de ruimtelijke procedures voorbereid of doorlopen. De verhouding tussen zonne- en windenergie in de RES'en is circa 75% zon en 25% wind. Uitgedrukt in opgesteld vermogen is de verhouding nog veel schever (ca. 90%-10%), omdat een windmolen op jaarbasis veel meer tijd stroom levert dan een zonnepaneel. Zonne-energie maakt bovendien relatief inefficiënt gebruik van de (beperkt) beschikbare netcapaciteit. Gelet op de netcongestie is het des te belangrijker dat we optimaal gebruik maken van de netcapaciteit die wél beschikbaar is. Voor een gezonde balans is het nodig dat we in 2030 provinciebreed minimaal 1 TWh windenergie opwekken. Daarmee kan dezelfde opwek tegen lagere maatschappelijke kosten worden gerealiseerd dan met de huidige verhouding zon-wind.

Vervolg

Als provincie maken we deel uit van de drie RES-regio's en ondersteunen we regio's en gemeenten in de zoektocht naar geschikte locaties. Wij werken hier graag in gezamenlijkheid aan volgens de procedures van planuitvalmechanisme en de opschalingsprocedure zoals opgenomen in het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP) van de RES U16. Momenteel is er sprake van planuitval en we roepen gemeenten dan ook op om aan de slag te gaan met het vinden van een oplossing. In het geval dat dit niet lukt treedt het opschalingsmechanisme in werking, waarvan de laatste stap de inzet van ons provinciaal ruimtelijk instrumentarium is. Om dit zorgvuldig te kunnen doorlopen is het nodig om ons nu al hierop voor te bereiden. Indien het niet nodig blijkt zal deze voorbereiding gestopt worden.

Met het oog op compensatie van (verdere) planuitval en verbetering van de verhouding zon-wind hebben wij onlangs – op verzoek van Provinciale Staten – adviesbureau Bosch & Van Rijn opdracht gegeven om te inventariseren waar in de provincie Utrecht mogelijk kansen voor windenergie te verwachten zijn, naast de reeds ingebrachte locaties in de RES'en. Dit rapport kunt u in de bijlage van het Statenvoorstel vinden. Het sluit aan bij de afspraken uit het RUP om het voortouw te nemen in het aanvullen van bouwblok 4. De komende periode willen wij via de RES'en én 1-op-1 samen met u kijken welke van deze potentiële onderzoeksgebieden voor windenergie onderdeel van de RES kunnen worden zodat het RES-bod tijdig gerealiseerd kan worden.

Oproep

Wij roepen u op om het gesprek met uw gemeenteraad aan te gaan over de uitkomsten van de Tussenbalans en over de in het rapport genoemde potentiële onderzoeksgebieden voor windenergie. Voor 1 december 2022 ontvangen wij graag uw concrete bestuurlijke voornemen voor extra windlocatie(s) in uw gemeente. Dit kunnen ook meerdere onderbouwde en realistische zoekgebieden betreffen, voorzien van een overzicht van het te doorlopen proces en planning om tot planuitwerking, besluitvorming en vergunningverlening in het tijdspad van de RES te komen. Daarnaast roepen we u op lopende plannen en initiatieven die zich bij u hebben gemeld, in behandeling te nemen en integraal af te wegen. Dit zodat conform afspraken in de RES begin 2025 voldoende initiatieven vergund kunnen zijn.

U kunt er ook voor kiezen de mogelijke keuze én realisatie voor aanvullende locaties over te laten aan de provincie. Wettelijk zijn wij als provincie bevoegd plannen vast te stellen voor windparken van meer dan 5 MW. Bij vaststelling van de Tussenbalans door Provinciale Staten in september 2022 zullen wij dan ook voorstellen om in te stemmen met de mogelijkheid gebruik te maken van onze ruimtelijke bevoegdheden, wanneer het onverhoopt niet lukt om gezamenlijk tot voldoende aanvullende locaties te komen. Liever zien we dat u de plannen zelf verder uitwerkt, maar ook in de situatie dat wij onze ruimtelijke bevoegdheid inzetten zullen wij nauw blijven samenwerken met gemeenten, zowel 1-op-1 als in RES-verband. Uiteindelijk willen we allen onze gezamenlijke RES-biedingen gestand doen en daarbij is een goede regionale samenwerking tussen de verschillende RES-partners voor ons uitgangspunt, met respect voor ieders eigen rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Het gezamenlijke regionaal belang staat daarbij voor ons voorop, zeker ook omdat een goede inpassing van grootschalige opwek een gemeentegrensoverstijgend perspectief vraagt. Daarom vertrouwen wij erop dat het ons gezamenlijk zal lukken om tijdig tot voldoende aanvullende locaties te komen en zien wij uit naar de samenwerking met u in dezen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,